



- »Skrajni čas je za mir po vsem svetu«
- Pod lipo ob dnevu državnosti

- Slovo od osnovne šole
- Bela, Cesarska ali Velika cesta



PIZZE KOSILA JEDI PO NAROČILU

040 151 244

V občini Žirovnica dostavljamo brezplačno!
Od aprila na voljo točen sladoled!

Sprejemamo zaključene
družbe in skupine
soba Osvald do 20 oseb
jedilnica do 35 oseb
salon do 60 oseb
dvorana Knafel do 100 oseb



Relief
laserska gravura

Podpis:



Marko Černe s.p.
Blejska Dobrava 26 c
G 031 558 001
E info@laserska-gravura.com
W laserska-gravura.com

marko černe s.p.

SENČILA **NINO**

T: 04 584 01 00
M: 041 645 697
E: nino@jesenice.net

... prava mera sonca ...

PESTRA IZBIRA PLISE ZAVES

www.sencila-nino.si

30
let z vami

vpis v šolsko leto
2024/25

PETJE
klasika, popevke, narodno-zabavna

KITARA
klasična in akustična kitara

HARMONIKA
klavirska in diatonična

KLAVIR

MUZIČARNA

GLASBENA ŠOLA KLEMENA TORKARJA

www.muzicarna.com
klemen.torkar@gmail.com
041 607 451

Strokovnjakinja za homeopatijo in tui-na sprostitveno masažo

Home-O-Či

svetovanje o vitalni energiji s.p.

Mojca Legat, mag.pharm.

Termini po dogovoru, možnost darilnih bonov

SLO - tel.: 040 652 611, Zabreznica 36, 4274 Žirovnica



Spoštovane občanke in občani,

tokrat bom, za spremembo, svoj uvodnik namenil odgovoru na članek z naslovom »Kaj nas povezuje in kaj razdvaja« v junijskih Novicah občine Žirovnica, ki ga je v imenu stranke SD podpisal g. Vitomir Pretnar, in tudi na članke ge. Tatjane Mulej, svetnice SDS, v preteklih številkah našega časopisa. Bralkam in bralcem želim v zvezi s tem pojasniti nekaj stvari, o katerih sem (pre)dolgo molčal.



Župan Leopold Pogačar z učenci, ki so v vseh devetih letih šolanja dosegli odličen uspeh: Ita Zorc, Ina Zorc, Gašper Korošec in Zoja Kastelic. Na zaključni prireditvi devetošolcev, 14. junija v Dvorani pod Stolom, jim je župan čestital za uspeh ter podelil županove petke in knjižna darila.

Glede na to, da je g. mag. Vitomir Pretnar v imenu SD Žirovnica, kot član Občinskega sveta Občine Žirovnica, že nekajkrat v svojih člankih pisal o obravnavanih temah in jih komentiral, menim, da moram pojasniti bralcem, občankam in občanom, nekaj stvari. Verjamem, da g. Pretnar sicer ne piše s slabim namenom, pa vendarle nekatere stvari ne držijo in so posledica njegovega nepoznavanja materije, o kateri piše, čeravno me glede na to, da je bil nekdaj celo direktor Občinske uprave Občine Jesenice čudi, da zadev ne pozna. Velikokrat mu na sejah občinskega sveta in v člankih priki-ma tudi članica občinskega sveta, predstavnica SDS ga. Tatjana Mulej, in tako v javnosti ustvarjata vtis o tem, kako je župan nedemokratičen in želi imeti popolno oblast. Pri tem pa pozabljata, da sem bil izvoljen neposredno z imenom in priimkom. Kar **84,52 %** tistih, ki so šli na volitve, mi je zaupalo svoj glas. V naši

ureditvi in demokraciji imam dolžnost, moralno in človeško, da **izvajam program župana**, ki je hkrati tudi program Neodvisne liste za Žirovnico. G. Pretnar je bil izvoljen posredno, saj volivci volijo stranko in ne kandidata. Prav tako je zanimivo, da je bil prvi na listi SD in ni prejel niti enega preferenčnega glasu za razliko od njegovih strankarskih kolegov na listi kandidatov, ki so prejeli preferenčne glasove. Torej se jaz sprašujem, koga so volivci SD želeli v občinskem svetu? In če povzamem, stranka SD je prejela skupaj **169 glasov oz. 9,69 %** tistih, ki so šli na volitve. Županova Neodvisna lista za Žirovnico pa je prejela **51,15 %** glasov, oziroma 892 glasov. Tolikšen je torej vpliv g. Pretnarja in zaman sedaj stokanje, kaj in kako. Sam kot župan pa **zastopam interese vseh** občank in občanov, ker je večina tako želela in odločila. Prav tako jaz in Neodvisna lista prisluhnemo predlogom, ki so dobri, ne

glede od koga prihajajo, in namesto stalnega kritiziranja je treba dati tudi kakšen predlog. Ker je na državnem nivoju njegova stranka v koaliciji, ki ima večino v parlamentu, bi pričakoval, da ve, kako stvari tečejo. Sicer pa, g. Pretnar, ljudje so odločili in ne jaz sam!

Sedaj pa še bolj konkretno glede zadnjega članka g. Pretnarja v naših Novicah. Citiram njegovo navedbo: *»Ko se svetniki vključujemo v diskusijo na sejah občinskega sveta, večkrat slišim vljudnostno frazo: hvala za besedo. Sprašujem se, komu naj se zahvaljujem: županu, ki vodi sejo, ali občanom, ki so mi omogočili, da jih zastopam? Po mojem mnenju drugim, saj praviloma župan ni imel nič pri moji izvolitvi«.*

Moje pojasnilo g. Pretnarju: v poslovniku in statutu občinskega sveta naše občine so jasno zapisana pravila poteka seje, kar pa ni zapisano, pa nam narekujejo splošni bonton in praksa. Javno izjavljam, da se g. Vitomirju Pretnarju ni potrebno zahvaljevati za besedo, vsaj meni ne kot županu, ki vodim sejo, mora pa se prijaviti na razpravo, če želi besedo, in dobil jo bo točno toliko, kot mu je glede na omenjena pravila pripada. In ja, strinjam se s trditvijo, da z izvolitvijo g. Pretnarja nisem imel kot župan nič, kajti če bi imel, ne bi g. Pretnar sedel v občinskem svetu sam.

Rad bi še pojasnil njegovo dilemo, ki izhaja iz nepoznavanja aktov in predpisov, in sicer v zvezi z imenovanjem dveh občinskih uslužbenk v organe javnega podjetja JEKO, d.o.o., Jesenice. Citiram: *»Kot uslužbenki občine, kjer je župan njun predstojnik, sta mu pri svojem delu tudi podrejeni. To pa je v nasprotju z namenom, ki ga ima predstavnik javnega interesa v podjetju.«*

Predstavnici v skupščini podjetja in v nadzornem svetu neposredno ne predstavljata javnosti (občank in občanov), temveč solastnika v javnem podjetju, torej Občino Žirovnica, ki jo kot demokratsko izvoljen župan zastopam jaz. Mimogrede, glede na predpise župan

Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Žirovnica, Breznica 3, 4274 Žirovnica. **Pravice izdajatelja:** Medium, d.o.o., Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica. Časopis izide sedemkrat letno v nakladi 1640 izvodov, prejmejo ga vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Tiskano na papirju s FSC certifikatom (trajnostno upravljanje z gozdovi). ISSN: 1854-4932. **Naslov uredništva:** Novice občine Žirovnica, Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica. Tel. 04 580 50 20 ali 040 439 560. E-naslov: novice@medium.si. **Odgovorna urednica:** Polona Kus. **Uredniški odbor:** Helena Čadež, Matjaž Koman, Mirjam Fain. **Trženje oglasnega prostora:** Martina Košir, tel. 04 580 50 20. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja ali neobjave nenaročenih prispevkov v skladu z razpoložljivim prostorom in pravico do neobjave neprimernih in žaljivih vsebin. **Foto na naslovnici:** Miha Šest. **Naslednja številka bo izšla 13. septembra, rok za oddajo prispevkov je ponedeljek, 2. september 2024.**



zastopa in predstavlja tudi občinski svet. Gre za strokovne in tehnične zadeve, zato ni boljšega predstavnika, kot nekdo iz občinske uprave, ki že tako ali tako deluje na tem področju. Nenazadnje je imenovanje potekalo skladno z vsemi občinskimi in ostalimi predpisi. Medtem ko imajo v sosednji občini, ki jo vodi prav stranka g. Pretnarja, še danes probleme z imenovanjem določenih predstavnikov v solastniškem podjetju JEKO, ker je v ospredju njihova politika in ne stroka, kot v našem primeru. In ja, naj poudarim, na koncu župan in občinska uprava zastopata prav občanke in občane, koga pa bi drugega?

Da bodo bralci lažje razumeli, o čem pišem, naj kot primer v nadaljevanju navedem del pristojnosti Skupščine podjetja JEKO, v katerem, kot že večkrat omenjeno, zastopa interese občine zaposlena v naši občinski upravi in ne kdo drug. Skupščina ima naslednje pristojnosti: sprejme družbeno pogodbo in njene spremembe, odloča o povečanju ali zmanjšanju osnovnega kapitala, odloča o ukrepih za povečanje in zmanjšanje kapitala, sklepa pogodbo o zaposlitvi z

direktorjem, daje soglasje k odločitvam organov javnega komunalnega podjetja o notranji organizaciji javnega podjetja ter številu in vrsti delovnih mest, imenuje in razrešuje direktorja javnega komunalnega podjetja, sprejema letno poročilo javnega komunalnega podjetja, odloča o uporabi bilančnega dobička in pokrievanju bilančne izgube itd.

Tudi ga. Tatjana Mulej mi je že v eni prejšnjih številki Novic, kot sedaj g. Vitomir Pretnar, očitala, da ni prav, da je tako, da si uzurpiram položaj itd. Pa naj si bralci glede na našete pristojnosti Skupščine podjetja JEKO sami ustvarijo mnenje, kdo lahko izvršuje zapisane naloge.

Pri tem naj go. Tatjano Mulej spomnim še, da je pred leti ona in njena stranka SDS kot predstavnika ustanovitelja (občine) v svet nekega javnega zavoda nominirala svojega najozžega sorodnika. To se ji takrat ni zdelo sporno, imenovanje zaposlenih na občini pa se ji zdi? Mimogrede, nihče na občinski upravi ni v sorodu med seboj niti z županom. Dvoličnost, da ji ni para.

Pa še nekaj, preden zaključim. Citiram:

»Na ta način si je župan uzurpiral popoln nadzor nad delovanjem teh uslužbenk v organih podjetja. Po drugi strani pa uslužbenki slabo zastopata interese občanov, saj sta od njih precej oddaljeni. Pa ne samo oddaljeni!«

Obe imenovani občinski uslužbenki sta, kot druge zaposlene, vestni, strokovni in delovni, vključno z vsemi svojimi napakami, ki jih imamo vsi, kot ljudje. Sta blizu ljudem in zavedata se, zaradi koga in za koga sta v službi, in to so zanesljivo občanke in občani. Sam pa si nisem ničesar uzurpiral. Po zakonu sem predstojnik enovite občinske uprave in »ja« – vodim jo in »ja« – zaposlene me morajo upoštevati. Kakšen je način mojega vodenja, pa lahko razberete sami iz »stanja duha«, ki veje znotraj občinske uprave in na podlagi naših skupnih uspehov. Sprašujem pa g. Vitomirja Pretnarja, ali je on kot načelnik UE Jesenice in direktor Občinske uprave Občine Jesenice v preteklosti vodil kolektiva ali si ju je »uzurpiral«?

Lep pozdrav in lepo, mirno, varno in vroče poletje vsem skupaj.

Vaš župan, Leopold Pogačar

Regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči

Ekipa prve pomoči Civilne zaščite Občine Žirovnica se je v soboto, 1. junija 2024, udeležila 28. regijskega preverjanja usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa, ki je letos potekalo v okviru Bogatajevih dni v Kranju.



Ekipa »Žirovnica«

Članom žirovniške ekipe Roku Lužniku, Jakobu Tavčarju, Urbanu Žemlji in Aleš Jekovcu je na preverjanju na pomoč priskočil gasilec PGD Zabreznica Grega Slatnar, saj se je vodja ekipe Matic Lukan zaradi službe v zdravstvu preverjanja lahko udeležil

le kot spremljevalec oziroma mentor. Preverjanje sta organizirala Izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje Kranj in Rdeči križ Slovenije - OZ Kranj v sodelovanju z Mestno Občino Kranj.

Ekiye smo pod budnim očesom ocenjevalcev poskušale kar se da učinkovito in seveda pravilno oskrbeti poškodovance na štirih deloviščih. Vse delovne točke so temeljile na predpostavki, da je prišlo do nesreče večjega obsega, v kateri se je poškodovalo 4 ali 5 oseb. Poleg oskrbe poškodovanih so bili ocenjevalci pozorni na pristop do poškodovancev, ravnanje z njimi po oskrbi poškodbe ter transport. Obenem smo se ekipe urile v komunikaciji preko radijskih postaj, na prikaznih točkah pa smo si ogledali opremo različnih vozil za zaščito in reševanje ter spoznali službe, ki delujejo v okviru zaščite in reševanja.

Namen preverjanja je bil predvsem ugotoviti, čemu smo na vajah med letom posvečali premalo pozornosti oziroma, v čem smo lahko še boljši. Naša ekipa se je preverjanja udeležila po nekaj letih premora, nazadnje smo bili leta 2019, vendar smo bili kljub temu konkurenčni ostalim. Vse ekipe smo prikazale visoko raven znanja in ukrepanja, tako se je med nami bil hud boj za čim višje število doseženih točk. Prvo mesto je osvojila ekipa iz Gorenje vasi, ki se bo v mesecu oktobru udeležila državnega preverjanja.

Ob koncu bi se radi zahvalili Občini Žirovnica in Štabu Civilne zaščite Občine Žirovnice za materialno podporo oziroma opremljanje naše enote ter Gregu Slatnarju za pomoč.

Aleš Jekovec

Pod lipo ob dnevu državnosti

25. junij je v Sloveniji dan praznovanja razglasitve neodvisnosti od nekdanje Socialistične federativne republike Jugoslavije. V občini Žirovnica je bilo prazniku tradicionalno posvečeno Srečanje pod lipo na Breznici, posajeno ob osamosvojitvi junija leta 1991. Pred slovesnostjo je v farni cerkvi potekala maša za domovino.

25. junija 1991 je slovenski parlament sprejel Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije ter Deklaracijo o neodvisnosti. Samostojnost je bila slovesno razglašena dan kasneje na Trgu republike v Ljubljani. Prav ta dan so na Breznici, na pobudo župnika Jožeta Kluna in poveljnika gasilcev Janeza Šebata, posadili lipo. Župnik je v ta namen že nekaj časa hranil sadiko, vse potrebno so pripravili člani obeh gasilskih društev, pri sajenju so simbolično sodelovali predstavniki političnih strank v tedanji krajevni skupnosti.



Pozdravni nagovor podžupana Občine Žirovnica Sebastijana Zupana

V imenu Občine Žirovnica je občanke in občane, zbrane pod lipo 24. junija, nagovoril **podžupan Sebastijan Zupan**. Praznovanje dneva državnosti je označil za priložnost, da se povežemo in skupaj obeležimo pomembne trenutke naše zgodovine in obenem priložnost, da pogledamo v prihodnost. »Naša odgovornost je, da ohranimo vrednote, ki so nas pripeljale do samostojnosti in jih prenesemo na prihodnje generacije. Vrednote, kot so svoboda, enakost, solidarnost, spoštovanje kulture in dediščine, so temelj, na katerem gradimo našo skupno prihodnost.« Zahvalil se je vsem, ki so prispevali, da živimo v svobodni državi, kar danes ni dano vsem. »Mnogi narodi, številčnejši od slovenskega, nimajo svoje države, nimajo pravice do ozemlja ali se jim le-to s silo jemlje in naseljuje druge, številni nimajo možnosti svobodno izbirati voditeljev in vsaj s tem vplivati na lastno usodo.«

O osamosvojitvenih dogodkih in zaslužnih posameznikih iz pred 33 let na območju tedanje Občine Jesenice je v svojem govoru spregovorila slavnostna govornica na letošnji prireditvi pod lipo, **Rina Klinar, sekretarka Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska**. »Borili smo se ne le z orožjem, ampak tudi z besedo. Mnogim posameznikom gre zahvala, da danes živimo v neodvisni Repu-



Slavnostna govornica – sekretarka Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska, Rina Klinar

bliki Sloveniji, tudi številnim v današnji občini Žirovnica. Junija 1991 so bili na območju občine Jesenice trije mednarodni cestni prehodi, železniški mejni prehod in sedem stražnic, med njimi ena v Mostah. 27. junija so pripadniki JLA in zvezne milice zasedli te prehode, razen železniškega. 28. junija so letala raketirala portal karavanškega predora na Hrušici. 30. junija je bil največji spopad na platoju Karavanke in po njem smo na Jesenicah sedli za pogajalsko mizo predstavniki civilne oblasti, med njimi tudi sama, Teritorialne

obrambe, miličniki in se s pripadniki JLA dogovorili za umik iz občine. Dogovorjeno smo uresničili brez žrtev.« A mir ni samoumeven, je v nadaljevanju poudarila govornica. »Vojne okoli nas nas opominjajo, da prizadevanj za mir ni nikoli preveč. Neizmerno trpljenje, predvsem otrok, na tisoče mrtvih, ranjenih in pognanih v begunstvo, spremljajo naš vsakdan, zato se mnogi sprašujejo – je to čas po vojni ali čas pred njo? Praznik je priložnost, da se vprašamo, kaj lahko sami storimo, da bo življenje boljše za čim več ljudi. Lahko smo strpni in poštene, prijazni, se upremo pohlepu in sovraštvu, dostojno komuniciramo, smo solidarni. Lahko smo ljudje, ki se zavedamo, da je biti pomembneje, kot imeti.«



Vrnitev tamburaške skupine Kašarji

Slovesnost je potekala v prisotnosti predstavnikov gasilcev obeh prostovoljnih gasilskih društev v občini in skavtov ter narodnih noš. V kulturnem programu so nastopili pevci skupine Sosedje in tamburaška skupina Kašarji, ki se je po dolgotrni prekinitvi prvič predstavila v novi zasedbi. Prireditelj, ki jo je povezovala Maruša Stres, je zaključila glasbena gostja Eva Boto z akustično spremljavo. Organizacijske niti so bile v rokah Kulturnega društva dr. France Prešeren Žirovnica-Breznica ob sodelovanju Župnije Breznica in Občine Žirovnica.

Polona Kus



»Skrajni čas je za mir po vsem svetu«

29. junija v občini Žirovnica obeležujemo spominski dan. Posvečamo ga spominu na žrtve vojne s ciljem, da se ohrani spomin in tragedija nikoli več ne ponovi. A bolj kot kdaj v povojnih letih so vojne tu. »Skrajni čas je za razum in skrajni čas je za mir po vsem svetu« so bile besede, s katerimi je svoj govor na slovesnosti pri spomeniku talcem sklenil slavnostni govornik Uroš Lipušček.



Slavnostni govornik na spominski slovesnosti, Uroš Lipušček

Na slovesnosti 27. junija v Mostah so se zbrali svojci talcev, praporščaki, gasilci, predstavniki borcev, pripadniki Slovenske vojske, občanke in občani.

»Tukaj smo za to, da ne pozabimo na pogumne ljudi, ki niso upognili svoje hrbtenice,« je v pozdravnem nagovoru dejal **župan Občine Žirovnica in državni svetnik Leopold Pogačar**. »Talec za mano svari in opominja – nikoli več! Koliko tistih, ki so tu umrli, bi želelo še kdaj stopiti na domačo grudo, seči komu v dlan, a so padli za ideale, ki jih danes uživamo mi. Zgodovina in zgodovinska dejstva ostajajo in še danes je treba skrbeti, da se ohranijo, pri tem pa je treba biti pošten in priznati tudi napake, tudi tiste, ki so se zgodile po vojni.« Vojne pa kljub vsemu še danes divjajo okoli nas in nerazumno je, kako se človeštvo iz napak v zgodovini ne nauči ničesar, je še dejal župan. »Ne razumem, kako politični, verski, ekonomski in še mnogokateri razlogi poteptajo pravico do življenja, učenja, ljubezni in miru. Naj v znak spoštovanja dogodkom in ljudem, ki so prav na tem mestu padli za svobodo, obljubimo, da bomo storili vse, da njihova žrtev ni bila

zaman, da bomo uresničevali njihove sanje in da bomo poslušali svoje srce.«

Spomin na dogodke leta 1942 v Mostah je živ. Ohranja se v zapisih, govorni besedi, ohranja se tudi z vsakoletno slovesnostjo pri kipu talca. »Če mladih generacij ne bomo kar naprej opozarjali na take tragične dogodke, se, kar potrjuje tudi sedanja zelo napeta mednarodna situacija, lahko ti znova ponovijo. Zgodovina je namreč slaba učiteljica,« je svoj



Polaganje venca

govor začel slavnostni govornik **Uroš Lipušček, dolgoletni politični novinar in publicist**, in tudi v nadaljevanju spregovoril o napetih mednarodnih odnosih, pri katerih gre za razpad mednarodnih moralnih standardov ne samo mednarodnega prava. »Kljub temu, da smo si priborili samostojno državo, boj za neodvisnost in suverenost še naprej poteka. To potrjujejo tudi sedanji napeti mednarodni odnosi. Še nikoli po kubanski krizi 1962. leta, ko je le malo manjkalo, da ni prišlo do atomskega spopada, se ni toliko govorilo o uporabi taktičnega jedrskega orožja kot danes. Kot da bi šlo za računalniško igrico, ne pa za vprašanje nove velike vojne v Evropi, ki lahko ogrozi celo obstoj današnje civilizacije. Mednarodni red, ki so ga države zmagovalke oblikovale po 2. svetovni vojni je začel pokati po vseh šivih. Ali bo novo staro vodstvo EU pripravljeno obrniti krmilo v smer miru?« Govornik je ob koncu tudi slovensko politiko pozval k aktivnejšemu pristopu pri vzpostavljanju miru, saj pristajamo na podrejen odnos do ZDA in NATA. »Osamosvojili se nismo zato, da bi postali hlapci odtujenih centrov moči, ampak da bi živeli skupaj z drugimi v miru in sožitju. Gospe in gospodje politiki, skrajni čas je za razum in skrajni čas je za mir po vsem svetu.«

V počastitev spomina na žrtve sta **častna predsednica Združenja borcev za vrednote NOB v občini Žirovnica Majda Gričar** in župan Občine Žirovnica Leopold Pogačar h kipu talca položila venec, padlim so se poklonili tudi predstavniki sosednjih borčevskih organizacij. Glasbeni gostje, zamejska skupina Kraški



Ohranjanje spomina. Foto Brane Sitar

ovčarji, so prireditve pospremili z borbeno pesmijo, s poezijo Toneta Pavčka sta nastopili učenki Osnovne šole Žirovnica Vita Magister in Rebeka Globevnik in z instrumentalno točko Jaka Sedlar in Martin Bernik. Dogodek, povezovala ga je Ana Čemažar, je z zahvalo vsem sodelujočim in obiskovalcem sklenil **predsednik ZB za vrednote NOB v občini Žirovnica Anže Mrak**.

V počastitev praznika so člani Planinskega društva Žirovnica izvedli 25. tradicionalni pohod na Stol, pod okriljem Društva upokojencev Žirovnica je potekal turnir v balinanju, v sklopu KašArt festivala je bila 5. julija v Vrbi Prešerna noč.

Polona Kus

O rušenju mostov in talcih

Gradnja železniškega mosta v Mostah je potekala v letih 1869–1870, v času izgradnje gorenjske proge, ki je povezala Ljubljano s Trbižem (102 km). Prva rekonstrukcija mosta je bila izvedena leta 1896, leseni elementi pa so bili zamenjani leta 1907. Ob močnem deževju 8. avgusta 1926 in nato še 27. septembra istega leta je Završnica izpodkopala breg, da je ob občinski cesti nastala 5 metrov dolga in 9 metrov globoka udorna luknja, ki je ogrozila opornik tako železniškega in cestnega mosta. Zavarovanje in vzpostavitev prvotnega stanja je bilo izvedeno z izgradnjo večje betonske škarpe.

V času Kraljevine Jugoslavije so ob železniškem mostu nastali prvi utrjeni položaji, ki so varovali prehod čez sotesko Završnice iz Zgornjesavske doline proti Deželi. Vzroke za nastanek le-teh moramo iskati v vzpostavitvi novonastalih meja po končani prvi svetovni vojni. Gradnja se je pričela pri strateško najpomembnejših točkah.

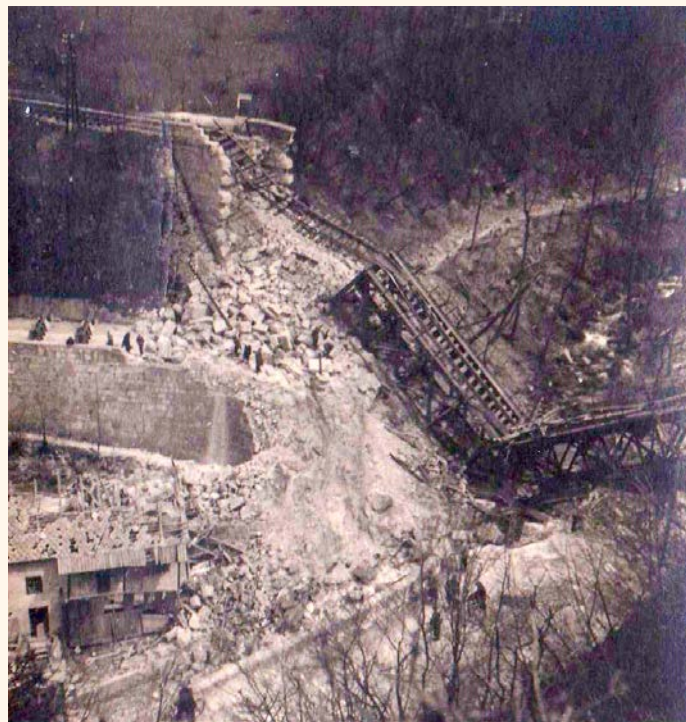
Druga svetovna vojna se je slovenskega ozemlja dotaknila v t. i. aprilski vojni, ko je nemška vojska s svojimi zavezniki v kratkotrajnem spopadu premagala jugoslovansko kraljevo vojsko. Med umikom pred italijanskimi vojaki 9. aprila 1941 in pred razpadom svojih enot je minerska četa pehotne Dravske divizije s štabom v Ljubljani sicer uspešno porušila cestni in železniški most v Mostah. Skupaj je bilo na Gorenjskem uničenih kar 45 mostov v skupni dolžini 1500 metrov. Na območju Dravske banovine so se vse vojaške operacije končale 12. aprila. Po koncu tega konflikta je Nemčija anektirala severni, Italija pa južni del Dravske banovine.

Nemci so zgradili nov provizorični most iz jeklenih »I« profilov, t. i. Peinerjevih nosilcev, ki so bili podprti v sredini na 17 metrov visokem lesenem jarmu, ob straneh pa na starih opornikih, ki so jih »nadbetonirali«. Računali so, da bodo most po vojni obnovili v stari obliki. Sanacijska dela je izvedla nemška organizacija Todt ob pomoči Kranjske industrijske družbe z Jesenic. Promet med Jesenicami in Radovljico je poskusno stekel 2. julija 1941, redno na relaciji Jesenice–Radovljica pa 16. julija 1941.

Upravljanje Gorenjske je prevzela Nemčija, ki se je z željo po čim prejšnji priključitvi pokrajine svoji državi takoj poslužila ponemčevalnih ukrepov. Začele so se ustanavljati partizanske čete, kar je pomenilo začetek oboroženega odpora proti okupatorju. Prve enote so bile ustanovljene v juliju 1941.

Poveljstvo 1. grupe odredov je leta 1942 opominjalo borce 1. oz. Cankarjevega bataljona, češ da so se skrivali »pred sovražnikom, namesto da bi ga napadali«, in jim ukazovali, da morajo sovražnika »napadati, napadati in zopet napadati«, in sicer »tako, da nimajo miru ne podnevi in ne ponoči«.

Komandant gorenjskih partizanov Jože Gregorčič - Gorenjc je določil, da je treba porušiti mostova v Mostah. Po predhodnem enomesečnem opazovanju gibanja nemškega okupatorja, njegovih postojank in okolice mostov so v štabu določili datum požiga. Določena je bila noč s 26. na 27. junij. Akcija je v celoti uspela.



9. aprila 1941 je minerska četa Dravske divizije uspešno porušila cestni in železniški most v Mostah. (Hrani Januš Šivic)

Nemci so na pogorišču železniškega mosta postavili enak lesen jarem, kot je tam stal že pred požigom. Da bi leseni del zaščitili pred morebitnim ponovnim požigom partizanskih enot, so ga premazali z vodnim steklom, ki je negorljiv. Prav tako so poskrbeli za rezervne dele za oba mostova in jih shranili v posebno barako na Belškem polju pod Koroško Belo. Baraka je stala pod »Cestarjevo« hišo na levem bregu potoka Bela.

V povračilo za partizansko akcijo požiga mostov so Nemci v zgodnjih jutranjih urah 1. julija 1942 v Moste pripeljali 29 talcev. Pred streljanjem sta dva skočila čez kamnito ogrado, vendar je pobeg uspel le enemu, drugega pa so ujeli in po mučenju ustrelili. Najmlajši izmed ustreljenih talcev, Feliks Lazar, je imel zgolj 16 let, najstarejši Anton Ahačič pa 49 let. Med ustreljenimi sta bila dva mladoletna, Feliks Lazar in Alfonz Šiška.

Nemci so most hitro obnovili, vendar je lesen jarem zaradi omenjenega premaza z vodnim steklom začel gniti, kar je povzročilo slabšo nosilnost mosta. Leseni jarem je bil večkrat ojačan, a se je trohnenje nadaljevalo. Zato so po vojni uporabili jekleno konstrukcijo z viadukta Otovec kar je omogočilo ponovno varno uporabo železniškega mostu v Mostah.

Januš Šivic



Pričela se je obnova Prešernove domačije

Celovita obnova Prešernove domačije bo obsegala konservatorske posege na Prešernovi hiši, rekonstrukcijo gospodarskega poslopja in ureditev zunanjih površin. Obnova v vrednosti 2,9 milijona evrov, se je pričela junija, končana bo do začetka leta 2026.



Obnovljena Prešernova domačija bo povezana v celoto. Atelje Ostan Pavlin

Z obnovo bo Prešernova domačija postala sodoben muzejski kompleks. Gospodarsko poslopje se bo prelevilo v interpretacijski center, v katerem bodo recepcija, manjša trgovina in garderoba, prostor za muzejsko razstavo, sanitarije za obiskovalce in servisni prostori. Nadstropje nekdanjega skednja, ki je prav tako spomeniško zaščiten, bo namenjeno dvorani za prireditve in prostorom za zaposlene.

Prešernova rojstna hiša je konstrukcijsko v dobrem stanju in ne potrebuje temeljnih gradbeno sanacijskih ukrepov. Izvedena bo prenova in posodobitev strojnih in elektro inštalacij objekta, protipožarna zaščita, sanacija strešne konstrukcije ter konservatorsko restavratorski posegi na ometih, kamnitih elementih, lesenih elementih, opečnem tlaku in kovinski stavbni opremi. Obnova bo vključevala tudi celovito komunalno ureditev domačije. Hiša Vrba 1, ki je prav tako v lasti države, bo po navedbah Ministrstva za kulturo prenovljena v kasnejšem obdobju.



Direktor družbe Kovinar – gradnje ST, d.o.o., Jernej Mrak in Ministrica za kulturo dr. Asta Vrečko ob podpisu pogodbe v Prešernovi rojstni hiši

Ministrica za kulturo dr. Asta Vrečko in direktor družbe Kovinar – gradnje ST, d.o.o., Jernej Mrak sta 6. junija v Vrbi podpisala pogodbo za gradbena in konservatorska dela, ki bodo potekala osem mesecev, sledilo bo opremljanje in zaključna dela. Ministrstvo bo večino sredstev za obnovo v okvirni vrednosti 2,9 milijona evrov sofinanciralo z evropskimi sredstvi iz Načrta za okrevanje in odpornost, DDV se financira iz državnega proračuna. Črpanje evropskih sredstev narekuje zaključek del najkasneje do januarja 2026. Kot je pojasnil Jernej Mrak, gre za zahteven projekt tako po gradbeni kot konzervatorski plati, glede na pripravo projekta in izkušnje izvajalca pa ni razlogov, da v načrtovani časovnici, ne bi bil izveden. Konservatorsko restavratorska dela v Prešernovi rojstni hiši bo izvedla družba Gnom iz Šentvida pri Stični. Prešernova rojstna hiša bo od avgusta in predvidoma do decembra za obiskovalce zaprta.



Gradbišče v Vrbi bo po načrtih odprto osem mesecev.

Ministrica dr. Asta Vrečko je ob podpisu pogodbe izrazila zadovoljstvo, da se je po dolгих letih prizadevanj pričela celostna obnova Prešernove rojstne hiše. »S tem bo pridobila nove prostore in dvorišče ter tako postala sodoben muzejski kompleks z dodatnimi vsebinami in prireditvenim prostorom. Tovrstne sodobne obnove so poleg ohranjanja kulturne dediščine in izobraževanja pomembne tudi za kulturni turizem, lokalno gospodarstvo in povezanostjo s kulturo. Po končani obnovi bodo obiskovalci ogled začeli v interpretacijskem centru in zaključili z muzejsko etnološko obarvano postavitvijo v Prešernovi rojstni hiši ter s tem dobili boljšo kulturno doživetje, znanje in vpogled v preteklost s pogledom v prihodnost.« Glede upravljanja s Prešernovo domačijo po zaključku obnove je ministrica dejala, da ne načrtujejo sprememb. »Za podobne objekte v državni lasti si prizadevamo, da jih dobijo v upravljanje lokalne skupnosti. Zavod za turizem in kulturo Žirovnica odlično opravlja svoje delo, skupaj smo snovali idejno zasnovo obnove, tudi v nadaljevanju ne načrtujemo sprememb.«

Ministrstvo je 17. junija v Čopovi hiši pripravilo predstavitev projekta prenove Prešernove rojstne hiše in gospodarskega poslopja za vaščane Vrbe. Sodelovali so predstavniki Ministrstva za kulturo, Zavoda za varstvo kulturne dediščine Kranj in Ateljeja Ostan Pavlin.

Polona Kus

Aktualne gradnje v občini

Vstopna točka v Doslovčah

Gradnja novega parkirišča se je v prvih dneh julija zaključila. Poleg parkirišča za pet osebnih avtomobilov in avtobus so na tako imenovani vstopni točki urejene površine za pešce, kolesarje in ostale uporabnike s klopmi, stojali za kolesa, pitnikom, koši za ločeno zbiranje odpadkov in dehidracijskim straniščem. Ob parkirišču je vse pripravljeno tudi za ureditev novega avtobusnega postajališča z nadstrešnico.



Skupna vrednost projekta je slabih 280 tisoč evrov. Občina Žirovnica je za sofinanciranje gradnje vstopne točke pridobila 80 tisočakov na Javnem razpisu za sofinanciranje vlaganj v javno in skupno turistično infrastrukturo in naravne znamenitosti v turističnih destinacijah Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Razlika se je financirala iz proračuna občine.

Pločnik na Rodinah

Parkirišče na Rodinah je bilo zgrajeno že pred dvema letoma, pri gradnji pločnika pa se je zapletlo s pridobivanjem dovoljenj. Soglasje Direkcije za infrastrukturo je prejšnji mesec prižgalo zeleno luč za gradnjo. Pločnik od parkirišča do Jalnove rojstne hiše in nova javna razsvetljava bosta prispevala k boljši prometni varnosti na tem odseku. Vrednost investicije, ki se financira iz občinskega proračuna je 70 tisoč evrov.



Gradnja novega mostu v Mostah

V sklopu obnove infrastrukture v Mostah po lanski ujmi se ta čas zaključuje obnova ceste pod železniškim mostom. Sledila bo gradnja novega mostu, ki bo prinesla spremenjen promet-

ni režim. Za pešce in kolesarje bo v času gradnje postavljena lesena brv, za ostali promet bo obvoz potekal čez viadukt Završnica.



Gradnja mostu se bo pričela po asfaltiranju ceste pod železniškim mostom

Gradnja mostu, ocenjena na 235 tisoč evrov, predstavlja 1. fazo obnovitvenih del, v 2. in 3. fazi bosta sanirana oporni zid in cesta. Skupna vrednost del je 1,5 milijona evrov, ki jih bo občina pridobila iz državnega proračuna v okviru sredstev za odpravo posledic poplav. Izvajalec del je podjetje Euro grad Ljubljana, pričela se bodo julija in potekala še v prihodnjem letu.

Dozidava zdravstvene postaje

Občina Žirovnica v sodelovanju z Osnovnim zdravstvom Gorenjske načrtuje gradnjo prizidka pri Zdravstveni postaji Selo. Novi prostori bodo namenjeni odvzemu vzorcev za laboratorijske preiskave, dodatni prostor bodo pridobile tudi ambulate. Župan Leopold Pogačar: »Lahko rečem, da ne govorimo več le o zagotavljanju prostora za potrebe laboratorija, ampak o prenovi zdravstvenega doma. Potem ko je tudi stroka izrazila svoje potrebe, smo se odločili tudi za notranjo prerazporeditev prostorov, ki bo omogočala delo dveh ambulant družinske medicine in referenčne ambulate. Osnovno zdravstvo Gorenjske bo v ta namen prispevalo 130 tisoč evrov in zagotovilo opremo za nove prostore.«



Zdravstvena postaja Selo bo na zahodni strani dobila prizidek

Občina Žirovnica je 360 tisoč evrov sofinanciranja za laboratorijske prostore pridobila od Ministrstva za zdravje, razliko bo pokrila iz proračuna. Omenjeno sofinanciranje narekuje izvedbo projekta do leta 2027. Trenutno poteka projektiranje in pridobivanje gradbenega dovoljenja.

Polona Kus

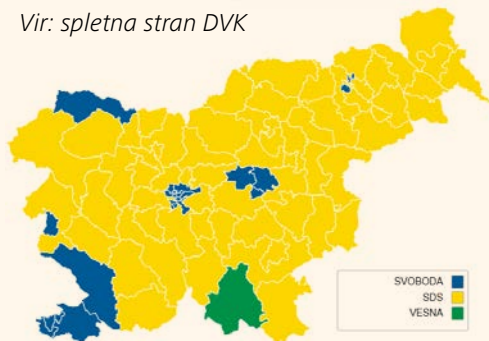


Evropske volitve kot znanilec nove slovenske pomladi?

SDS

V prejšnjem mesecu so potekale volitve poslancev v Evropski parlament. Tokrat je Republika Slovenija na račun izstopa Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske iz Evropske unije dobila enega predstavnika več in jih ima odslej devet. Na volitvah je močno zmagala Slovenska demokratska stranka, ki je kar podvojila število svojih evropskih poslancev. Tako sta se že uveljavljenima Romani Tomc in dr. Milanu Zveru v poslanski skupini Evropske ljudske stranke pridružila Zala Tomasič ter mag. Branko Grims. Na teh volitvah je SDS preseгла pomemben mejnik, saj je prejela več kakor 30 % glasov. Precej za njo je bilo Gibanje Svoboda, ki je z nekaj več kakor 22 % sicer ohranilo dve poslanski mesti v Evropskem parlamentu, a če pogledamo rezultate državnozborskih volitev iz leta 2022, se je največji vladni stranki podpora zmanjšala za tretjino, kar kaže na nezadovoljstvo volivcev z njihovim vodenjem države. 3. mesto je (ne)presenetljivo dosegla stranka Vesna z nosilcem liste Vladimirjem Prebiličem, ki bo v naslednjih letih očitno pomemben akter tudi v slovenski notranji politiki. S po enim evropskim poslancem bosta v Bruslju prisotni še stranki Socialni demokrati in Nova Slovenija.

Vir: spletna stran DVK



strankam, kot so kazali splošni rezultati za celo državo, saj so se rezultati z volišč v Elektrarni Moste in v Čopovi rojstni hiši nagibali bolj v levo, medtem ko rezultati z volišč TVD Partizan, Osnovna šola Žirovnica, Občina Žirovnica ter PGD Smokuč kažejo bolj v desno. Tudi sicer je bil Volilni okraj Jesenice, v katerega spada Občina Žirovnica, edini na Gorenjskem in eden izmed redkih v državi, ki je bil obarvan modro.

Glede na to, da je bil poleg štirih predstavnikov SDS izvoljen za evropslanca tudi predsednik NSi Matej Tonin, bo večina slovenskih evropskih poslancev v mandatnem obdobju 2024–2029 delovala znotraj Evropske ljudske stranke, ki je ohranila svoj položaj največje evropske stranke in se še okrepila. Zato bodo morali poslanci Evropske ljudske stranke še posebej upravičiti zaupanje, ki smo jim ga podelili volivci, da bo glas Slovenije v Evropi bolj slišan in upoštevan. V kolikor bodo pri tem uspešni in znali svoje dosežke na primeren način predstaviti slovenski javnosti, bo rezultat naslednjih državnozborskih volitev bržkone podoben rezultatu letošnjih evropskih volitev, kar nam bo prineslo (pre)potrebno domoljubno in učinkovito vlado.

Člani Občinskega odbora SDS Žirovnica upamo, da ste lepo obeležili dan državnosti in Vam želimo prijetne poletne mesece.

Benjamin Grubar, Občinski odbor SDS Žirovnica

Če pa si pogledamo rezultate po posameznih voliščih v Občini Žirovnica, lahko vidimo, da je bila naša občina bolj razdeljena glede podpore posameznim

Srečanje Zabreznčanov

Vaščani Zabreznice so se v nedeljo, 16. junija, zbrali na družabnem srečanju s piknikom na prireditvenem prostoru Konjeniškega kluba Stol. Piknik je bil odlično obiskan.



Članice Vaškega odbora Zabreznica, ki smo poskrbele za organizacijo srečanja, se zahvaljujemo vaščanom, da so se zbrali v tako velikem številu, bilo jih okoli 120. Dobre volje ni manjkalo, ženski del ekipe je poskrbel za »sladki program«, Brane, Sandi in Sebastijan pa so v zadovoljstvo vseh prevzeli vlogo mojstrov žara.

Prihodnje leto se zopet vidimo.

VO Zabreznica

Srečanje Kašarjev in Stoparjev

V petek, 28. junija, je na prireditvenem prostoru v Završnici potekalo tradicionalno srečanje vaščanov Most – Stoparjev in Žirovnice – Kašarjev.



Tudi letos so se vaščani pomerili v raznih športnih disciplinah. Tokrat boj ni bil tako napet kot lansko leto, ko je odločala zadnja disciplina – vlečenje vrvi. Kašarji so letos po vsaki igri malenkost povečali svojo prednost, zato je bila zadnja disciplina zgolj formalnost. Stoparji so kljub gladki zmagi v vlečenju vrvi morali priznati premoč in pokal predati Kašarjem.

Zabavne igre je kot vedno spremljala glasba, ni pa manjkalo tudi dobre hrane in pijače.

Vaška odbora Most in Žirovnice se zahvaljujeta vsem donatorjem (Občina Žirovnica, Medium, EBV Elektronik, Gorenjska banka, Elan) za ves material, zahvaljujeta pa se tudi vsem vaščanom, ki ste prišli na srečanje in vsem, ki ste pomagali pri organizaciji. Vidimo se spet prihodnje leto.

VO Moste in VO Žirovnica

Vaško srečanje Vrblanov

Vaški odbor Vrba je tudi letos organiziral Vaško srečanje Vrblanov, ki je potekalo 9. junija na parceli Kojeniškega kluba Stol.

Srečanja se je udeležilo okoli 40 vaščanov, kar je nekoliko manj kot smo pričakovali. Kljub temu je bilo vzdušje odlično, služilo pa nam je tudi vreme.



VO si je na začetku mandata zadal, da bo vaško srečanje ena izmed prioritarnih nalog vsako leto. Tovrstno druženje je odlična priložnost, da se zbere večje število vaščank in vaščanov, kjer se lahko družimo in pogovorimo o vsakdanjih življenjskih zadevah, se skupaj poveselimo in za trenutek pozabimo na težave.

Na vaško srečanje je bil vabljen tudi g. župan Leopold Pogačar, ki pa se je zaradi zadržanosti opravičil.

Hvala vaščankam in vaščanom, ki so nam pomagali pri izvedbi srečanja, in trgovini Gregor iz Most.

Vaški odbor Vrba

Druženje vaščanov Sela

V nedeljo, 23. junija 2024, smo se vaščani vasi Selo veselo družili na pikniku na prostoru KK Stol na Breznici.

Letos smo druženje popestrili malo drugače. Člani vaškega odbora smo za vaščane pripravili Power Point predstavitev naše vasi. Predstavitev je zajemala naša udejstvovanja na srečanjih Sela–Selo– Sela, druženje vaščanov na sevških piknikih, udeležbo na čistilni akcijah v občini in različne investicije na Selu: obnovo cerkvenega turna ob udaru strele, kanalizacijska dela, potek del ob izgradnji nadvoza za železniški promet na Selu ...

Za veselo plesno vzdušje nam je na harmoniko ubrano zaigral Luka Kosmač. Luka, hvala! Ni nam manjkalo ne hrane in ne pijače, saj piknik brez le-tega ni piknik. Razveseljivo je bilo, da so se druženja udeležile mlade družine z otroki! Povabili smo

tudi našega župana Leopolda Pogačarja, a na žalost se nam ni mogel pridružiti. Svojo odsotnost je opravičil in nam zaželel veselo druženje!



Člani VO Selo se zahvaljujemo vaščanom za udeležbo na pikniku, Občini Žirovnica, KK Stol – Janku Vidicu, Darku Pogačarju, Trgovini Gregor v Žirovnici – Bojanu, Mesariji Mlinarič in Janezu Ferjanu za predstavitev vasi.

Za VO Selo Tatjana Vidic

JUBILEJNA PONUDBA

Golf Selo

Ekskluzivna ponudba ob nakupu novega Golfa

Akcijsko financiranje s fiksno obrestno mero 3,99%*

+ Bon v višini 400 EUR za zimske pnevmatike

Emissionen CO₂: 129–120 g/km. Kombinierte Porabe: 5,7–5,3 l/100 km. Emissionsklasse: EURO 6. Emissionen NO_x: 0,0257–0,0139 g/km. Stufen des CO₂: 0,0068–0,0022 x 10³. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emissionen onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Nekatera prikazana in navedena oprema je na voljo opcijsko. Slika je simbolična. Ponudba velja do 30.9.2024 oz. za omejeno število vozil. *Pogoj akcijskega financiranja je sklenjena pogodba o financiranju ter sklenjeno zavarovanje vozila preko zavarovalnega zastopnika družbe Porsche Zavarovalno Zastopništvo d.o.o.

INTEGRAL AVTO d.o.o. Jesenice
Cesta maršala Tita 67, 4270 Jesenice
telefon: 04 / 58 33 372, 58 33 373
info@integral-avto.si, www.integral-avto.si



Srečanje turističnih ponudnikov

Zavod za turizem in kulturo Žirovnica je na pragu poletne sezone ponudnike turističnih storitev v občini seznanil z aktualno ponudbo in načrti na področju turizma. Beseda je tekla tudi o novi zakonodaji, ki se obeta na področju sobodajalstva.



Ponudniki turističnih storitev na srečanju v Čopovi hiši

V Zavodu za turizem in kulturo Žirovnica se trudijo ponudnikom nuditi čim boljšo podporo in skupaj z Občino Žirovnica zagotavljati tudi ustrezno infrastrukturo za razvoj turizma, ki v Žirovnici kot »zeleni destinaciji« sledi načelom butičnega in ne masovnega turizma. Direktor zavoda Matjaž Koman in zelena koordinatorica Urška Aljančič sta tako udeležencem predstavila urejene točke z novo urbano opremo v Vrbi, v dolini Završnice, ob Cesarski cesti in pravkar zgrajeno vstopno točko v Doslovčah. Predstavila sta tudi promocijsko gradivo, ki ga za obiskovalce pripravlja ZTK. Ponudnikom in njihovim gostom je na voljo vrsta zloženek z opisi Žirovnice in njenih znamenitosti, zemljevid pohodniških in kolesarskih poti in nova izdaja časopisa Dežela dobrih zgodb/A Land of Good Stories.



Promocijske zloženke, zemljevid, časopis – na voljo na sedežu ZTK Žirovnica v Čopovi hiši

Udeleženci srečanja, predvsem sobodajalci, so v nadaljevanju z zanimanjem prisluhnili Evi Sever, vodji Oddelka za okolje in prostor, kmetijstvo in druge upravne naloge na Upravni enoti Jesenice, ki je podrobneje predstavila novosti v predlogu Zakona o gostinstvu glede pridobivanja ustreznih dovoljenj za oddajanje apartmajev ali sob. Župan Leopold Pogačar je sobodajalcem na tem področju zagotovil podporo občine in obenem poudaril, da je zakon še v proceduri.

Turistično ponudbo Žirovnice bodo v prihodnje obogatili tudi zasebni vlagatelji. V dolini Završnice se načrtuje gradnja pustolovskega parka, podjetje Medium bo ob poslovni stavbi

zgradilo manjši eko hotel, že v poletnih mesecih pa se pričakuje pričetek gradnje vetrovnika v Poslovni coni Žirovnica.

Kot je bilo na tovrstnih srečanjih izpostavljeno že v preteklosti, šibka točka v Žirovnici ostaja kulinarčna ponudba, prav tako je med gosti precejšnje povpraševanje po izposoji koles. Le-to sobodajalci sedaj rešujejo po svojih zmožnostih, želijo pa si sistemske rešitve.

V občini Žirovnica so v lanskem letu zabeležili 13 tisoč gostov in 29 tisoč nočitev. Število gostov se je v primerjavi z letom poprej povečalo za 9 odstotkov in število nočitev za 15 odstotkov. Povečal se je tudi delež tujcev med gosti, in sicer s 77 na 82 odstotkov.

Polona Kus

Predstavili poletni program v Radovljici in Žirovnici

Javni zavod Turizem in kultura Radovljica ter Zavod za turizem in kulturo Žirovnica sta v četrtek, 20. junija, v Čopovi rojstni hiši v Žirovnici medijem predstavila letošnji program poletnih dogodkov in aktivnosti, ki jih v obeh občinah pripravljajo za domače in tuje goste.

Pester program kulturnih in drugih prireditev sta podrobno predstavila direktorica Turizma Radovljica Kaja Beton in direktor Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica Matjaž Koman. Poleg prireditev sta posebej izpostavila turistične produkte, s katerimi želijo privabiti obiskovalce v obe destinaciji, ter pohodniške in kolesarske poti.

V Žirovnici bo poletje zaznamoval predvsem že uveljavljeni KašArt festival (podrobni program festivala so v juniju prejela vsa gospodinjstva v občini). Bolj dostopni za obiskovalce bosta julija in avgusta Finžgarjeva in Čopova rojstna hiša, ki bosta odprti vse dni razen ponedeljkov. V Prešernovi rojstni hiši se pričena obnova, zato bo od avgusta naprej nekaj mesecev zaprta.

V Radovljici so se že pričeli, tudi med Žirovničani priljubljeni, Četrtni na Linhartovem trgu s koncerti in ponudbo ulične prehrane, prav tako se je že začela sezona Poletnega kina. Avgusta bo na sporedu Festival Radovljica in v Begunjah Festival Avsenik, 5. avgusta bo v starem jedru nastopila Neisha.

Za podrobnosti o poletnih prireditvah obiščite spletne strani ZTK Žirovnica in Turizma Radovljica.

Predstavitve v Čopovi hiši so se udeležili predstavniki različnih medijev, med njimi RTV SLO, STA, Nova24TV, Radio Triglav, Gorenjski Glas in Radio Gorenc.

Polona Kus



Odprtje KašArt festivala 2024 in razstave Barvna potovanja: akvareli Andreja Jemca

Z odprtjem razstave »Barvna potovanja: akvareli Andreja Jemca« v Čopovi rojstni hiši se je 27. junija pričel letošnji KašArt. Dobro obiskan dogodek je bil lep uvod v festival, ki se je 5. julija nadaljeval s Prešerno nočjo v Vrbi. Prireditve v sklopu festivala KašArt se bodo vrstile vse do konca avgusta.



Andrej Jemec na otvoritvi razstave Barvna potovanja

Razstavo akvarelov Andreja Jemca »Barvna potovanja« je odprl **direktor Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica, Matjaž Koman**. V svojem nagovoru je izrazil hvaležnost in zadovoljstvo, da v Čopovi hiši lahko predstavijo mednarodno priznanega umetnika, slikarja, grafika in akademika, Andreja Jemca. Njegovo delo je na otvoritvi razstave predstavila umetnostna zgodovinarica in kritičarka dr. Nadja Zgonik.

Prijetnemu večeru v polni izbi Čopove hiše je piko na i pridal Aleksander Mežek s skladbo s svojega albuma »Žeronška ko-re-ta«, za katerega sta likovno podobo ustvarila prav Andrej in Matija Jemec.

Razstava Barvna potovanja bo v Čopovi rojstni hiši na ogled do 15. septembra.



Otvoritvenemu dogodku KašArta je 5. julija sledila Prešerna noč v Vrbi.

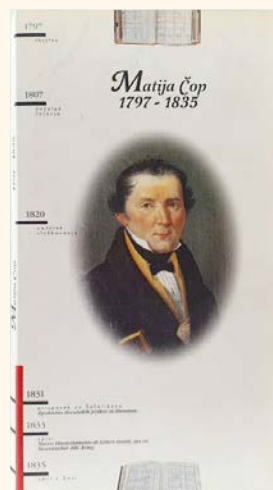
Projekt LAS Gorenjska košarica – Žive legende

S projektom LAS Gorenjska košarica – Žive legende bomo v letošnjem letu v Čopovi rojstni hiši v Žirovnici z interaktivno vsebino dopolnili obstoječo razstavo o življenju in delu enega največjih literarnih izobražencev in poliglotov na Kranjskem v prvi tretjini 19. stoletja, Matije Čopa.

Obiskovalcem bomo Čopovo obširno znanje jezikov predstavili z recitacijami Zdravljice, izjemne pesnitve njegovega najboljšega prijatelja Franceta Prešerna. Zdravljica, kot verjetno najbolj znana Prešernova pesnitev, je že prevedena v približno 30 jezikov, na razstavi pa bo predstavljena v najmanj osmih od devetnajstih jezikov, ki jih je govoril Matija Čop. Skozi kratke video zgodbe bodo obiskovalci lahko prisluhnili Zdravljici v različnih svetovnih jezikih in jih s pomočjo računalniške animacije tudi podrobneje spoznali. Edino razstavo o življenju in delu Matije Čopa v Sloveniji, ki je bila leta v celoti prenovljena leta 2021, bomo tako obogatili s sodobno vsebino in jo približali tudi mlajšim obiskovalcem.

Projekt, v katerega je vključenih deset partnerjev iz osmih gorenjskih občin, vodi BSC, d.o.o., Kranj in je v prvi vrsti namenjen urejanju, obnovi in vzpostavitvi produktov kulturne dediščine, s katerimi se bo izboljšala uporabniška izkušnja obiskovalcev in dvignila kvaliteta bivanja lokalnih prebivalcev.

Urška Aljančič, ZTK Žirovnica



Ngen dnevi 2024

V podjetju Ngen so sredi junija ponovno poskrbeli za dva večera zabave z znanimi imeni iz sveta pop glasbe.

V petek, 14. junija, so se na odru pred poslovno stavbo Ngen zvrstili Dejan Dogaja Band, Big Foot Mama in Fehtarji, sobotna gosta pa sta bila Jelena Rozga in skupina Zvita feltna. Po podatkih organizatorja je oba večera skupaj obiskalo okoli



4000 ljudi. Obisk je bil rekorden predvsem v petek, ko je bil vstop na prizorišče prost, dovoljen pa je bil le starejšim od 16 let.

Mirjam Bernard, Ngen: »S potekom in obiskom letošnjih Ngen dnevov smo zelo zadovoljni, veselimo se že prihodnjih, ki bodo potekali 20. in 21. junija 2025.«

Polona Kus



30. obletnica podružnične cerkve sv. Lovrenca

V letošnjem letu obhajamo 30 let od ponovne pozidave in blagoslova podružnične cerkve sv. Lovrenca.



Slovesnost pri sv. Lovrencu ob 30. obletnici blagoslova obnovljene cerkvice. Foto Miran Kozmus

Na Gori nad Zabreznico je do začetka 19. stoletja sicer že stala cerkev posvečena sv. Lovrencu, a so jo leta 1821 podrli skupaj s podružnično cerkvijo sv. Nikolaja na Breznici, ker ju niso mogli več ustrezno vzdrževati, saj je bila tistega leta dokončana gradnja nove župnijske cerkve Žalostne Matere Božje. A o sami zgodovini naših cerkva kdaj drugič.

Tako je v 90. letih 20. stoletja med župljani vzkliła želja, da bi ponovno postavili podružnično cerkev sv. Lovrenca na ruševinah nekdanje cerkve. Delo je potekalo med letoma 1991 in 1994. 17. julija 1994 je bila cerkev tudi slovesno blagoslovljena s strani tedanjega ljubljanskega pomožnega škofa msgr. Alojza Urana (1945–2020).

Letos torej obeležujemo 30. obletnico pozidave in blagoslovitve cerkve sv. Lovrenca. Osrednja slovesnost je potekala v soboto, 22. junija 2024. Ob 9. uri dopoldne smo se zbrali pred Pastoralnim domom na Breznici, potem pa smo krenili proti cerkvi sv. Lovrenca. Organiziran je bil tudi prevoz na vozu s traktorjem do Selc za tiste, ki bi težko opravili celoten vzpon. Ko smo vsi prispeli, se je ob 10. uri začela sveta maša, ki je potekala na prostem poleg cerkve sv. Lovrenca, daroval pa jo je nekdanji brezniški župnik g. Jože Klun. Somaševala sta naš seda-

nji župnik g. Gašper Mauko in naš rojak doc. dr. Matjaž Ambrožič. Sveto mašo so s petjem obogatili naši skavti, prisotne pa so bile tudi narodne noše. V pridigi se je g. Klun spominjal začetka gradnje, ko se je bilo treba spopasti z mnogimi birokratskimi ovirami in z nasprotovanjem iz političnih kot tudi iz cerkvenih krogov. Nato je opisal potek del in poudaril, da brez Božje pomoči ter ogromnega števila prostovoljcev cerkev ne bi bila zgrajena, za kar se je vsem iz srca zahvalil.



Takole nam je g. Jože Klun pridigal med sveto mašo. Foto Miran Kozmus

Po koncu svete maše sta se ga. Maruša in g. Stanislav Rakar kot ključarja podružnične cerkve sv. Lovrenca v imenu vseh faranov zahvalila g. Jožetu Klunu za njegovo prizadevanje pri gradnji cerkve in mu izročila simbolično darilo – sliko svetnika sv. Lovrenca, poleg katerega je naslikana zabrezniška podružnična cerkev. Enako sliko je moč videti tudi na banderu vasi Zabreznica. Prav tako sta

se mu zahvalila ob 50. obletnici njegovega prihoda na Breznico, saj je g. Jože Klun naš župnik postal leta 1974 in med nami deloval kar 29 let. Nato je sledilo še obujanje spominov s strani nekaterih aktivnih graditeljev cerkve izpred tridesetih let.

Po končanem dogajanju pri sv. Lovrencu smo bili vsi ponovno povabljeni na dvorišče pred Pastoralnim domom na Breznici, kjer smo se ob dobri hrani, pijači in glasbi ter predvsem družbi še lep čas zadržali v prijetnem in sproščenem pogovoru.

Benjamin Grubar

Drugi pohod po Vovkovi poti od Tržiča do Breznice

Župnija Breznica je v soboto, 1. junija, organizirala drugi romarski pohod po poti nadškofa Antona Vovka od Tržiča do Breznice. Vovkovo pot so brezniški župljani z župnikom Gašperjem Maukom na čelu postavili lani ob 60. obletnici smrti in 100. obletnici nove maše domačina, nadškofa Antona Vovka. Tudi letos se je nanjo kljub deževnemu vremenu podalo lepo število romarjev z vse Gorenjske in Ljubljane.

Pot povezuje štiri kraje, ki jih je pokončni škof pomembno zaznamoval: Breznico, kjer je bil Vovk krščen; Vrbo, njegovo rojstno vas; Brezje, kamor se je hodil priporočat Mariji Pomagaj, in Tržič, kjer je pred vojno deloval kot kaplan in župnik. V vsakem od krajev so romarji prisluhnili kratkemu opisu Vovkovega življenja in nekaterim njegovim citatom, ki močno nagovarjajo tudi v tem času. Med potjo pa tudi sicer ni manjkalo duhovnega in telesnega okrepčila, za katerega so prijazno poskrbeli organizatorji.

23 kilometrov dolgega romarskega pohoda so se letos udeležili predstavniki prav vseh generacij: od najmlajšega 10-letnika do najstarejše 80-letnice. Pridružili so se tudi člani Društva prijateljev poti sv. Jakoba po Sloveniji skupaj s svojo ustanoviteljico Marjeto Rigler.

Postavljavci Vovkove poti si želijo, da bi se ljudje nanjo radi podajali in se priporočali nadškofu Vovku, ki je še vedno v postop-



Vovkovi romarji pred cerkvijo sv. Marka v Vrbi, rojstnem kraju nadškofa Antona Vovka. Foto Damjana Frelj

ku razglasitve za svetnika. Pot vodi po stranskih asfaltnih in gozdnih poteh, je dobro označena in ni zahtevna. Podroben opis in zemljevid je na voljo na spletni strani Župnije Breznica.

Katarina Ropret

Prenovljena »Kalanova trgovina«

Nekoč znamenita trgovina Franca Kalana je dobila lepo novo podobo, ki vzbuja pozornost mimoidočih.

Trgovec Franc Kalan je hišo v bližini železniške proge v Žirovnici zgradil v začetku prejšnjega stoletja in odprl trgovino z mešanim blagom. Trgovina v pritličju hiše je preživela različne režime, zamenjala več uprav in delovala vse do leta 1992. Nekaj spominov na trgovino, kjer je bila zaposlena več kot 30 let, je zapisala gospa Francka Malej iz Zabreznice.



Kalanova trgovina leta 1910. (Hrani Gorenjski muzej)

»Trgovina pri Kalanu se je preimenovala v trgovino z mešanim blagom Stol. Direktor je bil krajan gospod Ludvik Auguštin. To je bila klasična trgovina, vse se je streglo izza pulta. Kasneje je trgovino prevzelo podjetje Delikatesa in spremenjena je bila v samopostrežno. Prodajalo se je vse, od metrskega blaga, predpasnikov, spodnjega perila, toplomerjev, krožnikov, koruze, otrobov, umetnih gnojil ... vse, kar si je človek zaželel, je dobil pri Kalanu. Prodajali smo tudi premog, ki je prispel na železniško postajo, nato smo ga s konji razvozili na domove naročnikov. V trgovini smo imeli za ogrevanje »kiperbuš«. Ves premog smo morali znositi iz drvarnice na dvorišču, v vsakem vremenu. Večkrat se nas je usmilil Prešernov Rado iz Vrbe.«



Danes – Kalan Boutique Stay

Od zaprtja trgovine leta 1992 je poslopje nekdanje trgovine bolj ali manj samevalo z izjemo stanovanja v podstrešnem delu, kjer so živeli lastniki. Le-ti so pred tremi leti objekt prodali družini Grvala. Brata, ki sicer z družinama živita na Dunaju, kjer se ukvarjata z gradbeništvom, in njuna starša, doma s Koroške Bele, so se lotili projekta obnove notranjih prostorov, zunanosti in okolice. Pritličje je namenjeno stanovanjem lastnikov, v nadstropju in mansardi so prostori, namenjeni turizmu. Prenova spomeniško zaščitene stavbe je potekala po navodilih in pod nadzorom Zavoda za varstvo kulturne dediščine, OE Kranj. 15. junija so novi lastniki povabili k ogledu prenovljenega objekta in v uporabo predali prve tri, sodobno opremljene apartmaje.

Polona Kus

GRE TEAM

041 205 848
www.greteam.si

VARSTVO PRI DELU • POŽARNA VARNOST

ZAKONODAJNE NOVOSTI: nova ocena požarne ogroženosti in nov pravilnik o premeščanju bremen

- Izjava o varnosti z oceno tveganja
- Izdelava dodatka ocene tveganja in priprava pravilnikov
 - Požarni red s prilogami
 - Varnostni načrt
- Pregled in preizkus delovne opreme
- Preiskave škodljivosti v delovnem okolju (mikroklima, osvetljenost, hrup)
 - Usposabljanje za varstvo pri delu in za specialne stroje
 - Servis gasilnih aparatov
- Koordinacija varnosti na gradbišču
- Ocenjevanje po novem pravilniku o premeščanju bremen (rok za izvedbo do 1. 8.)



Bela, Cesarska ali Velika cesta

»Bela«, »Cesarska« ali »Velika« cesta, vse to so poimenovanja za staro Deželno cesto, ki je iz smeri Ljubljane potekala skozi Deželo proti Beljaku. Prvotna trasa te ceste se je v zelo dobrem prvotnem stanju ohranila na območju evidentirane kulturne krajine Studenčice, med križiščem cest Hlebce–Begunje–Zapuže in vse do vasi Zabreznica, kjer se pri zabrezniških Stagnah priključi na današnjo cesto Begunje–Žirovnica. Po delu trase danes poteka tudi Pot kulturne dediščine.



Ambient Cesarske ceste. Foto Rok Humerca

Cesarska cesta je bila v sedanjem obsegu urejena leta 1734. Pred tem je stara glavna gorenjska vpadnica, imenovana tudi Karlova cesta, potekala večidel po današnji trasi skozi vasi pod Stolom. Pot pod vnožjem Rebra je zelo verjetno predstavljala glavno vpadnico na prostor Zgornje Gorenjske že v času prazgodovine. Nad njo so se na pobočju Rebra oblikovale prazgodovinske naselbine Lipje, Lebenice in Selca, ki so se najverjetneje v zgodnje antičnem času prestavile na vnožje ob trgovsko cesto in zasnovala današnje vasi pod Stolom. Ta trasa ceste je leta 2006 tudi arheološko dokazana med arheološkimi raziskavami zgodnj srednjeveških skeletnih pokopov pri Doslovčah, ki so bili pokopani v kamnito grobljo ob cesti.

V začetku 18. stoletja je razmah v trgovini in za to potrebnih prometnih sredstev vzpodbudil izgradnjo nove Deželne (Cesarske) ceste. Nova cesta je omogočala uporabo velikih dvo- in štirivprežnih voz, ki so jih prej uporabljali predvsem na cesti Dunaj–Trst.



Cesarska cesta na stari panorami Zabreznice. Fototeka Gornjesavski muzej Jesenice

Po porazu Turkov pred Dunajem leta 1683 je cesarska moč naraščala, povečevali so svoj vpliv s pospeševanjem prihodkov za takratne povečane potrebe države. Centralizacija države se je odražala tudi na gradnji cest. Vplivi centralizacije se odražajo predvsem med leti 1711 in 1790, v obdobju od cesarjev Karla VI. do Jožefa II. V to obdobje sodi tudi izoblikovanje Cesarske ceste v podobi, kakršno poznamo danes. Cesarska cesta je bila leta 1734 urejena na novo od Podbrezj do Korenskega sedla. Ponekod je bila speljana po stari poti, drugje pa je bila zgrajena povsem po novi trasi. Cesta je bila razširjena in izboljšana za promet z večjimi vozovi. Danes v prvotni obliki ohranjena trasa, ki poteka skozi osrednjo Deželo, je bila speljana na novo. S tem se je tranzitni promet izognil vijugaste stare ceste skozi vasi pod Stolom. Njena izgradnja je zahtevala številne inženirske prilagoditve, kot je na primer ureditev utrjene trase preko zamočvirjenih Blat pod Poljčami. Med domačini se je prijeló ime »Cesarska cesta« po tedanjem cesarju Karlu VI.

Po Cesarski cesti se začne odvijati tudi poštni promet. Posledica je bila močno povečano prevozníštvo, ki mu začne konkurirati šele cesarsko-kraljeva Rudolfova železnica Ljubljana–Trbiž, zgrajena leta 1870. Cesarska cesta je na visoko Gorenjsko pripeljala pravo furmanstvo, ki je uporabljalo težje vozove, parizarje, in je omogočalo večje zaslužke. Poleg zaslužka je cesta doprinesla k spoznavanju s svetom in zunanjim razvojem ter s tem k uvajanju novih tehnik in drugačnega načina življenja. Cesarska cesta je ogrozila tradicionalno tovarništvo,¹ saj to ni moglo konkurirati s ceno, količino in težo prepeljanih predmetov. Šele z ureditvijo Cesarske ceste je bil omogočen promet večjega in težjega tovora.

Prebivalci Smokuča so se po izgradnji Cesarske ceste začeli množično ukvarjati s furmanstvom, prevozom blaga na večje razdalje in prevozom blaga za tuje naročnike. Zaslužek je omogočal krepitev nekaterih kmetij, pojav večjih kmetij in nakup pašnih pravic in zemlje. Vas se začne hitreje razvijati, pojavijo se nove hiše, predvsem zidane, med temi nekaj dokaj velikih. Dotok denarja pa omogoči tudi postavitev nove cerkve na Breznici.

Cesarska cesta je bila opuščena v času med drugo svetovno vojno, ko so zgradili regionalno cesto Lesce–Vrba–Moste. S tem se glavčina prometa premakne iz območja pod Stolom proti jugozahodu. O sami Cesarski cesti imamo danes izjemno malo podatkov. Njeno prvotno ureditev lahko slutimo predvsem iz redkih fotografij in materialnih ostankov, ki so še vedno vsaj deloma ohranjeni.

Ob bankini ceste je še vedno moč opaziti posamezna stara, predvsem sadna drevesa, ki so bila zasajena ob cesti. Bolj kot ne brez kakšnega reda zasejano drevje starih tepk in jablan je zagotavljalo senco furmanom pred žgočim soncem. Verjetno pa so si sem ter tja postregli tudi s kakšnim osvežujočim sadežem. Pri vrbenskem polju, kjer Cesarska cesta križa cesto

¹ Tovarníštvo oz. tovarjenje z živino je bilo v srednjem veku splošen način blagovnega prometa na kopnem. Vozove so za transport blaga tedaj uporabljali le izjemoma. Tovarníštvo se zlasti na hribovitih območjih ohrani še v 17. in 18. stoletju. Po trgovskih poteh čez Kranjsko, ki so vodila od obmorskih mest ob Jadranu v notranjost države, je potekal v poznem srednjem veku živahen blagovni promet. V območju teh poti so kmetje in drugi podeželski prebivalci z živino posredovali pri transportu blaga iz morskih pristanišč v zaledje in obratno.

Vrba–Zabreznica, je bil ob zahodni bankini ceste še do kakšnih deset let nazaj ohranjen ostanek v vrsto posajenih starih divjih kostanjev.

Bankina ceste je bila zamejena s približno dobrega pol metra visokimi obcestnimi kamni, izklesanimi iz apnenca in konglomerata. Kamni imajo na dnu zadebeljeno »nogo«, ki je vkopana v tla. Skupna višina skupaj z nogo znaša 90 cm. Takšni miljni kamni so bili od ceste zamaknjeni 1,5 m in so bili postavljeni v enakomernih razmakih na 9,5 m. V bankini ohranjene trase Cesarske ceste je ohranjeno večje število obcestnih kamnov, ki so danes zaradi nenehnega nasipavanja ceste skoraj v celoti zasuti.



Obcestni miljni kamen Deželne ceste z oznako s Potokov. Foto Rok Humerca

Danes je v prvotni obliki ohranjene nekaj več kot 4,5 km trase, ki večidel poteka skozi zavarovano kulturno krajino.

Severno od Most je ob regionalni cesti ohranjen, sicer danes opuščen, obokan kamnit most Cesarske ceste. Most je bil po vsej verjetnosti zgrajen v prvi polovici 18. stoletja. Gre za edinstven arhitekturni element, ki priča o zgodovini Cesarske ceste, in je edini še v celoti ohranjeni most iz tega obdobja na ožjem prostoru Dežele.



Kamnit obokan most Deželne ceste pri Mostah. Foto Rok Humerca

Pod vasjo Potoki je bil ob trasi nekdanje Deželne ceste pred kratkim odkrit tudi star obcestni kamen z vklesano oznako »675'5«, ki je najverjetneje v miljah predstavljala razdaljo do nekega kraja. Kamen je klesan iz črne kamnine, na kateri so vidni ostanki beleža, s katerim je bil kamen prvotno prekrit. Zanimivo je, da se ob Štefančevem znamenju na Koroški Beli,

ob trasi Deželne ceste, nahaja podoben ohranjen kamen z vklesano številko »677'5«. Takšni kamni so bili najverjetneje postavljeni v enakomernih medsebojnih razdaljah.

Izjemnost ambienta Dežele, ki so ga preko Cesarske ceste doživljali popotniki pred več kot dvema stoletjema, nam poda angleški popotnik in potopisec Sir Humphry Davy, ki je leta 1818 Cesarsko cesto na trasi z Jesenic do Radovljice opisal kot eno najlepših cest, po katerih je kadarkoli potoval. Izgled tukajšnje harmonične gorenjske krajine je Davy enostavno primerjal s parkom kakšnega angleškega velikaša. Cesarska cesta s svojim avtentičnim izgledom in ohranjeno kulturno krajino še danes obiskovalca ne razočara s svojim izjemnim ambientom.

Prvotno ohranjena trasa Cesarska cesta je danes evidentirana in zaščitena v sklopu tukajšnje harmonične kulturne krajine Studenčice. Varuje se njena podoba, zasnova in ambient. Zdi pa se, da Cesarska cesta predstavlja neizkoriščen kulturno-turistični potencial. S svojo prvinsko podobo, ki se vije skozi idilično podeželsko kulturno krajino, nad katero se dviga mogočno gorovje Belščice in Stola na eni strani in Triglava na drugi strani, omogoča doživljanje avtentične podobe tukajšnjega prostora in njegove izjemne preteklosti z vedno bolj dragocenim pridihom domačnosti. V prihodnje bi bilo treba razmisliti o možnostih avtentične rekonstrukcije vsaj dela njene ohranjene trase, v rekonstrukcijo pa bi moralo soditi vračanje ohranjenih obcestnih kamnov in obsaditev z visokodebelnim sadnim drevjem.



Člani motokluba Jesenice na Cesarski cesti pod Rodinami v 20. letih 20. stoletja. Fototeka Gornjesavski muzej Jesenice

Priljubljena Cesarska cesta je edinstven element v tem prostoru, o katerem pa danes vemo izjemno malo. Če kdo izmed bralcev hrani kakršnekoli spomine, zgodbe, stare fotografije ali kakršnekoli zgodovinske podatke o Cesarski oz. Beli cesti, ga prosimo, da to javi na uredništvo Novic občine Žirovnica. Kakršnekoli nove informacije bi koristile za boljše poznavanje tega izjemnega in edinstvenega krajskega elementa Dežele.

Rok Humerca, mag. arheologije

Viri

Jarc, T. 2004. Starodavne poti pod Karavankami. Žirovnica: samozaložba.

Lux, J. 2007. Varstvo spomenikov 43, poročila, str. 48–49.

Sinobad, J. 1999. Kulturnozgodovinski oris Radovljiške ravnine. Begunje: samozaložba.

Valenčič, V. 1981. Tovorništvo na Kranjskem. Zgodovinski časopis 35, str. 243–277.



Slovo od osnovne šole

Ob koncu šolskega leta smo za našo rubriko »Predstavljamo sošolce« k pogovoru povabili učence, ki so zaključili 9. razred in zapuščajo našo šolo.



Generacija 2009 na valeti, 14. junij 2024

Kakšna se ti je zdela osnovna šola?

Zoja: »Minilo je izredno hitro, na čase je bilo sicer malo težko, a na koncu sem pridobila ogromno novega znanja in kar je najpomembnejše – ustvarila sem lepe spomine.«

Patrik: »Osnovna šola se mi je zdela v redu.«

Tim: »Zdelo se mi je zanimivo, prestal sem veliko izzivov.«

Iza: »Včasih je bilo lepo, včasih pa težko.«

Gašper: »Bilo je zelo zanimivo, dobil sem veliko novih izkušenj, na čase pa je bila šola precej zahtevna.«

Tomaž: »Bila je super, ker smo imeli veliko izletov in tudi veliko novega smo se naučili.«

Pika: »Osnovna šola se mi je zdela težka in zanimiva.«

Žana: »Šola se mi je zdela zelo zanimiva, včasih je bilo težko, velikokrat pa smo se zabavali in se veliko naučili.«

Ali je težko zapustiti šolo in prijatelje?

Zoja: »Šole mi ni težko zapustiti, prijatelje pa malo bolj, a še vseeno bom z nekaterimi hodila v srednjo šolo.«

Patrik: »Mogoče mi bo težko vse zapustiti, saj sem tu preživel devet let.«

Tim: »Niti ne, tako ali tako bom dobil nove prijatelje v srednji šoli.«

Iza: »Težko mi bo zapustiti dobre prijatelje. Šolo pa po eni strani ja, po drugi pa ne. Težko mi bo oditi, ker smo tukaj preživeli toliko lepih trenutkov, vendar bi rada zamenjala okolje.«

Gašper: »Ne, ker bom v srednji šoli dobil

nove prijatelje, šole pa tudi ne, ker se veselim srednje šole.«

Tomaž: »Ja, zato ker grem v nekaj novega in ne vem, kako bo, ker bo zagotovo vse drugače.«

Pika: »Ja, saj sem bila z mojimi sošolci devet let in mi bo težko priti na novo šolo, ker bo tam veliko novih ljudi.«

Žana: »Ja, težko je vse skupaj zapustiti, saj smo bili devet let sošolci in prijatelji, po drugi strani pa komaj čakam na nekaj novega.«

Kakšni so tvoji cilji za prihodnost?

Zoja: »Da dokončam srednjo šolo in se vpišem na dobro fakulteto.«

Patrik: »Da dokončam srednjo šolo.«

Tim: »Da dokončam srednjo šolo.«

Iza: »Zaključiti srednjo šolo z dobrim uspehom, glede poklica pa še nisem odločena.«

Gašper: »Moji cilji so, da zaključim srednjo šolo z odličnim uspehom in želim si da bi bil čim bolj uspešen.«

Tomaž: »Moji cilji so uspešno končati srednjo šolo in biti uspešen v hokeju.«

Pika: »Moji cilji so, da bi uspešno končala gimnazijo, ker bi naprej rada šla na medicino.«

Žana: »Moji cilji so, da naredim srednjo šolo, se vpišem na eno fakulteto in delam v življenju nekaj, kar me bo zanimalo in me osrečevalo.«

Kaj boš najbolj pogrešal/a in kaj najmanj?

Zoja: »Najbolj bom pogrešala prijatelje, najmanj pa učbenike.«

Patrik: »Najbolj bom pogrešal prijatelje, najmanj pa vse ostalo.«

Tim: »Najbolj bom pogrešal ure likovne, najmanj pa ure matematike do 13.30.«

Iza: »Najbolj bom pogrešala nekatere sošolce in izlete, najmanj pa ure matematike.«

Gašper: »Najbolj bom pogrešal športne dneve, najmanj pa dolge urnike.«

Tomaž: »Najbolj bom pogrešal prijatelje, najmanj pa ocenjevanja.«

Pika: »Najbolj bom pogrešala moje sošolce in ure likovne, najmanj pa ure matematike.«

Žana: »Najbolj bom pogrešala prijatelje oz. sošolce, tudi ekskurzije in športne dneve. Najmanj bom pa pogrešala fiziko, ki je na ekonomski gimnaziji ne bom imela.«

Kaj ti je najbolj ostalo v spominu?

Zoja: »Kako smo zaključevali zadnje leto.«

Patrik: »Zaključni izlet.«

Tim: »Zadnji teden šole.«

Iza: »Končni izlet.«

Gašper: »Najbolj mi bodo v spominu ostale šole v naravi.«

Tomaž: »Najboljše spomine so ustvarili športni dnevi in šole v naravi.«

Pika: »Najbolj mi je vstal v spominu končni izlet v Gardaland.«

Žana: »Najbolj so mi v spominu ostali izleti (sploh vožnje z avtobusi), končni izlet in cel deveti razred.«

Špela Fliser in Neja Troha

Ob koncu šolskega leta

Zaključna prireditev ob koncu šolskega leta 24. junija je bila posvečena dnevu državnosti in podelitvi priznanj učencem, ki so dosegli uspehe na različnih področjih.



Prejemniki priznanj za odličnost z ravnateljem OŠ Žirovnica Gregorjem Pungarškom: Tomaž Golub, Pika Gorišek, Ita Zorc, Ina Zorc in Zoja Kastelic

Devetošolci šolsko leto zaključijo prej kot ostali učenci, tako so se na valeti v Dvorani pod Stolom skupaj s starši in učitelji zbrali 14. junija. Postala je že tradicija, da ob tej priložnosti prejmejo slovensko zastavo, darilo Občine Žirovnica. Učencem, ki so v vseh devetih letih dosegli odličen uspeh, je **župan Leopold Pogačar** podelil knjižne nagrade in županove petke. Prejeli so jih **Ita Zorc, Ina Zorc, Gašper Korošec in Zoja Kastelic**. **Ravnatelj Gregor Pungaršek** pa je v imenu učiteljskega zbora knjižna darila in priznanja izročil učencem, ki so se poleg učnega izkazali tudi na drugih področjih. Priznanja za odličnost so prejeli **Pika Gorišek, Tomaž Golub, Zoja Kastelic, Ina Zorc in Ita Zorc**. Ravnatelj se je ob tej priložnosti zahvalil vsem sodelavcem, ki so bili za učence ključni na poti izobraževanja, staršem, ki so otrokom dajali psihično in moralno oporo, učenkam in učencem pa zaželel pogumno in vztrajno pot v neznano.



Naj športniki in naj športnice na razredni stopnji

Učenci od 1. do 8. razreda so šolsko leto zaključili v ponedeljek, 24. junija. Pripravili so kulturni program, posvečen koncu šole in državnemu prazniku. Iz rok razrednikov in ravnatelja so

prejeli priznanja za uspehe na učnem področju in pri interesnih dejavnostih. Priznanja so prejeli tudi učenci, ki do odraslih in vrstnikov izkazujejo spoštljiv odnos, so prizadevni in pripravljeni kadarkoli priskočiti na pomoč.

Tudi v tem šolskem letu je na šoli potekalo tekmovanje za naj športnika/športnico. Učitelji športne vzgoje so vse leto beležili zbrane točke in na zaključni prireditvi zmagovalcem podelili pokale in praktične nagrade. Prva tri mesta od 3. do 5. razreda so dosegli Neya Malkoč, Leni Pirih in Iza Bela Friz med deklicami ter Anže Starič, Jure Krivic in Theodor Blažič med dečki. Od 6. do 9. razreda so slavili Liza Babič, Špela Flisar in Meta Mežnarec ter Bor Knafelj, Luka Pevec in Mark Razingar.

Mentor šahovskega krožka na šoli Janez Kokalj je podelil priznanja najboljšim šahistom. Prejeli so jih Mark Sodnik, Brin Baškovec in Timotej Martinčič.

Vsem učenkam in učencem želimo najlepše počitnice.

Polona Kus

Evropska vas 2024

V petek, 10. maja 2024, je na Linhartovem trgu v Radovljici potekala zaključna prireditev projekta Evropska vas. Učenci osnovne šole smo v letošnjem letu pod drobnogled vzeli Dansko in Luksemburg.



Učenci OŠ Žirovnica so predstavili Dansko in Luksemburg.

Namen tega vseslovenskega projekta je spodbujanje medkulturnega razumevanja, tolerance in solidarnosti. Mladi v sklopu projekta raziskujejo običaje, glasbo, jezike in državne simbole, kulinariko, posebnosti in način življenja v drugih državah. Rdeča nit letošnje Evropske vasi je bila kulturna in naravna dediščina Evrope. Učenci tretje triade OŠ Žirovnica z mentorici Majo Jazbec, Vanjo Zuljan in Slavico Magdič so raziskovali Dansko in Luksemburg.

»Učenci, ki smo sodelovali pri projektu Evropska vas, smo se zjutraj zbrali pred šolo. Hišnik nas je s kombijem odpeljal v staro jedro Radovljice, kjer smo na naši stojnici pripravili vse, kar je bilo potrebno, da smo predstavili Dansko in Luksemburg. V Radovljici je bilo tudi veliko drugih šol, nekatere celo iz drugih držav. Prireditve je bila zelo dobra, saj smo lahko pokušali hrano iz drugih evropskih držav in se naučili veliko novega. Na stojnici smo se menjavali, da je bil vsak malo prost in je lahko obiskal druge stojnice.« (Manca Kučan in Neva Šebat, 7. razred)



Larina slika na plakatu olimpijskih iger

Slika Lare Verbič, učenke 8. razreda Osnovne šole Žirovnica, je bila izbrana za motiv plakata olimpijskih iger Pariz 2024. Lara je bila uspešna tudi na razpisu Rišem/Pišem za prijatelja.



Tudi pred letošnjimi olimpijskimi igrami v Parizu je Olimpijski komite Slovenije v sodelovanju s sponzorjem Europlakat objavil javni natečaj Plakat olimpijskih in paraolimpijskih iger Pariz 2024.

Na tokratni razpis je prispelo 370 plakatov vrtcev, osnovnih in srednjih šol. V vsaki kategoriji je strokovna komisija izbrala po pet plakatov finalistov in izmed njih zmagovalno delo. V kategoriji osnovnih šol je **zmagala slika Lare Verbič, osmošolke iz Zabreznice.**

Lara: »Rišem vso osnovno šolo, najraje s kulji. Najprej sem risala s svinčniki, a s kulji pride ven boljša slika. Pogrudnala sem različne tehnike, kako uporabljati kuli, in to mi je všeč. Večinoma rišem portrete – obraze in telesa v gibanju. Tudi živali. Zanimata me tudi fotografija in oblikovanje prostora. Zaključila sem 8. razred, a že letos sem bila na informativnem dnevu v šoli, kamor se nameravam vpisati, to je umetniška gimnazija.«

Olimpijski plakat z Larino sliko je od zadnjega tedna junija objavljen na veleplakatskih mestih podjetja Europlakat širom Slovenije in na spletnih straneh Olimpijskega komiteja Slovenije.

Lara pa je v tem šolskem letu sodelovala tudi na dobrodelnem natečaju Rišem/Pišem za prijate-



lja. Letošnja tema razpisa je bila šport in Larin košarkar je bil eden izmed šestih likovnih stvaritev, ki so jih organizatorji natečaja izbrali za natis na platnicah šolskih zvezkov. Izkupiček od prodaje zvezkov je namenjen izbrani dobrodelni organizaciji.

Polona Kus

Zaključek šolskega leta v glasbeni šoli

Ob koncu šolskega leta smo se na podružnični glasbeni šoli spet razveselili dobrih novic s tekmovalnih odrov.

Učenka flavte Patricija Kocet Gril je na mednarodnem tekmovanju Bolero, ki je konec maja potekalo na Muti, v hudi konkurenci petdesetih tekmovalcev dosegla odlično zlato priznanje s pohvalo. Njena mentorica je Barbara Einfalt, korepetitorica pa Brina Uršič.



Patricija Kocet Gril, učenka Glasbene šole Jesenice in 5. razreda Osnovne šole Žirovnica

Tudi sicer je bilo šolsko dogajanje pred zasluženim odhodom na počitek izjemno pestro. Gostili smo pihalne orkestre z vseh glasbenih šol Gorenjske, obiskali so nas prijatelji iz nemškega mesta Nagold. Na vseh dogodkih so sodelovali orkestri glasbene šole, v katerih igrajo tudi žirovniški učenci.

Letošnje leto je bilo res bogato, poleg pouka prepleteno s polno nastopi naših učencev, ki vedno z veseljem sodelujejo tako na šolskih prireditvah, kot tudi drugih odrih, kamor jih povabijo različna društva in lokalne skupnosti. Zahvaljujemo se za vsa sodelovanja in za podporo staršev. Skupaj nam uspe ustvariti okolje, kjer se lahko naši učenci umetniško razvijajo, pridobivajo nove izkušnje in se tako učijo, z njimi pa rastemo tudi vsi, ki jih na njihovi poti spremljamo.

Barbara Einfalt, vodja podružnične šole

Čistili smo okolico šole

Učenci 4. b smo se namenili očistiti ožjo okolico šole in ugotovili, da je polna raznih smeti. Ugotovili smo, da se na površinah, ki so namenjene otrokom vrtca in šole, npr. na travniku ob šolskem čebelnjaku, na vrtčevskih igralih in v okolici učilnice na prostem, odvijajo dejavnosti, ki ne sodijo v šolsko območje. V kratki čistilni akciji smo pobrali veliko smeti (embalažo, pločevinke, steklenice, cigaretno ogorke) in še mnogo drugega.

Na igriščih pred šolo in za šolo se v času, ko v šoli ni pouka, zadržujejo posamezniki in skupine, ki jih **lepo** prosimo, da za seboj pospravijo odpadke oz. jih odložijo v smetnjake, ki so postavljeni na igriščih in pred šolo. Zavedamo se, da smo za nekaj teh odpadkov odgovorni tudi mi, učenci OŠ Žirovnica. Obljubimo, da bomo poskrbeli, da jih bo v prihodnje čim manj in da bomo nadgradili naš odnos do varovanja narave. **Za čisto okolje smo odgovorni vsi. Bodimo dober zgled.**



Učenci 4. b in učiteljica Petra Sedminek Malnar

Pozdravi s planinskih taborov

Otroci iz vrtca in šole, ki v letošnjem šolskem letu obiskujejo planinski krožek, so za zaključek pohodov uživali na taborih v Domu pri izviru Završnice in njegovi okolici.



Preizkusili smo se tudi v plezanju.



Proti sedlu med Palcem in Zelenjakom

V petek, 24. 5. 2024, smo se popoldne s Smokuškega mostu odpravili do koč. Tam so nam postregli odlično večerjo, ki smo si jo po prehojeni poti pošteno zaslužili. Po večerji smo se igrali različne igre, nato pa smo si privoščili težko pričakovani spanec. Zjutraj nas je namreč čakal nov planinski izziv, saj smo se po zajtrku odpravili na dolg pohod, na katerem smo se povzpeli na kar 1916 m visoko sedlo Žleb nad Suhim ruševjem, ki se nahaja na mejnem grebenu z Avstrijo. Med potjo smo imeli lep razgled na bližnje vrhove Vrtačo, Palec in Begunjščico. Tudi vreme je držalo z nami, saj je dež počakal, da smo se s pohoda vrnili v koč. Popoldan je bil na vrsti planinski krst vseh tistih, ki so se tabora udeležili prvič. Ker se ob vsakem krstu spodobi tudi praznovanje, smo v okolici koč zakurili ogenj, v žerjavi pa smo si spekli hrenovke in kruh. Pred spanjem smo prebrali še pravljico in po aktivnem dnevu hitro zaspali. V nedeljo po zajtrku so nas obiskali gorski reševalci, ki so nam pripravili pravi »zip-line« med dvema smrekama. Preizkusili smo se tudi v plezanju. Po kosilu smo se razveselili presenečenja za našega planinca Petra, ki je praznoval rojstni dan – prijazen oskrbnik koč Rok je zanj spekel torto.



Planinci iz vrtca si pripravljajo večerjo ...

Taboru učencev 1. in 2. razreda sta v naslednjih vikendih sledila še tabora malih planincev iz vrtca in učencev od 3. do 9. razreda z vodniki Marušo, Majo in Nikom. Prav vsi smo se imeli zelo lepo. Ob novih planinskih podvigih smo stkali tudi nova prijateljstva in se marsičesa naučili. Vsi smo bili enotni, da z veseljem pričakujemo naša prihodnja planinska srečanja. Tabori v Domu pri izviru Završnice družno organizirata Planinsko društvo Žirovnica in Osnovna šola ter vrtec Žirovnica.

Katja Lah

Novo: BRAINOBRAIN počitnice

Rutina
IZOBRAŽEVALNI CENTER SLED

Rutinini poletni programi

Za otroke od 5. do 15. leta

Zabavno učenje tujih jezikov in Brainobrain počitnice

22.7. - 26.7.
29.7. - 2.8.
5.8. - 9.8.
19.8. - 23.8.
26.8. - 30.8.

Pridruži se nam tudi ti!

Nepozabni poletni tedni, kjer združujemo:

- učenje angleščine,
- razvoj veščin z metodo Brainobrain,
- druženje in zabavo.

Prijave že potekajo

www.rutina.si/poletni-programi/
031 526 854



Letovanje v Cavtatu

»Kakšna krivica! Vi greste že na morje, mi pa še dva tedna v šolo.« Takšen pogovor se je med starejšimi in njihovimi vnuki in vnukinjami razvil v marsikateri hiši.



V Cavtat smo se peljali čez Pelješki most. Foto Nataša Mali

Letošnjega letovanja, ki ga je pripravila izletniška sekcija Društva upokojencev Žirovnica, se je udeležilo 46 članic in članov. Tokrat smo izbrali očarljivo mesto Cavtat, ki se nahaja ob manjšem zalivu Tiha na polotoku Rat, 20 km južno od Dubrovnika.

Teden nas je obdaril z vsem, kar si želimo za prijetno dopustovanje: sončni dnevi, toplo in čisto morje, lep hotel z bogato ponudbo, varen dostop do morja ...

Občudovali smo sončne zahode, harmonijo zelenih barv rastja s pogorja, ki obdaja kraje ob obali ... In kar velja največ, uživali smo v jutranjem plavanju in jutranjih sprehodih, v druženju in prijetnih pogovorih.

Letovanje pa ni bilo namenjeno zgolj počivanju in vodnim aktivnostim. S turističnimi vodniki smo si ogledali Cavtat in Dubrovnik, z ladjice smo občudovali Elefitske otoke, grebene, skale in otoke, ki so stoletja varovali Dubrovnik pred zavojevalci in močnimi vetrovi, ter se ustavili na Koločepu, Lopudu in Šipanu. Nepozaben je bil tudi izlet po Konavlah, kjer se je rodila pevka Tereza Kesovija. V Čilipih smo si ogledali muzej, ki priča o trdni povezanosti tamkajšnjih ljudi skozi čas, o njihovi kulturi in prizadevanju, da preživijo in ohranijo svojo samobitnost. Prijeten je bil tudi sprehod ob idilični reki Ljuti s številnimi starimi mlini.

Sedem dni je minilo, kot bi mignil, spomini na morje pa nas bodo greli preostanek leta. Na svidenje, Cavtat! Mogoče

se naslednje leto vrnemo. Hvala Nataši, animatorju Dejanu ter agenciji Travel Tila in gospodu Lovretu za organizacijo letovanja. Naslednje leto pa: Pridružite se!

Danica Bernik

in prostovoljcem, ki v tej človekoljubni dejavnosti delujejo od samega začetka. Društvo upokojencev Žirovnica je na slovesnosti za 20 let nesebičnega dela v tem socialnovarstvenem programu prejelo zahvalo in umetniško sliko. Zahvale so prejeli tudi člani društva: dosedanjí pokrajinski koordinator programa Edvard Kavčič, koordinatorka in prostovoljka programa v našem društvu Vojka Legat ter prostovoljke programa Marija Košir, Helena Škantar, Ivanka Sodja, Marija Slamnik, Fani Valentinčič in Majda Gričar.

Vojka Legat

Medobčinski turnir v igranju pikada in kegljanju z nihajno kroglo na vrvici (duatlon)

Zdi se mi, da sem nedavno pisala, kako zavzeto so upokojenci pri Osvaldu tekmovali v počastitev spominskega dneva Občine Žirovnica. Pa je minilo že leto dni od tovrstnega srečanja. Čas beži, pri upokojencih še hitreje ...

Dogodki se ponavljajo, a čar je v tem, da doživetja nikoli niso enaka. Ne samo rezultati, v naših letih je še bolj dragocena beseda »v živo«, ki spremlja tak dan in nas bogati. In vedno obstaja možnost, da srečaš nove prijatelje.

Letos so tekmovali naslednje ekipe: Rateče Planica, Kranjska Gora, Dovje Mojstrana, Lesce, Šalek in Žirovnica. Nobenega obiranja, pozdravni nagovor predsednika Zdravka Malnarja in potem se je začelo zares. Zbrano, obenem pa sproščeno, so se udeleženci posvetili pikadu in nihajni krogli.

Rezultati:

Ženske – pikado + krogla: 1. mesto Šalek, 2. mesto Žirovnica, 3. mesto Dovje Mojstrana

Moški – pikado + krogla: 1. mesto Rateče Planica, 2. mesto Dovje Mojstrana, 3. mesto Lesce

Prehodni pokal je osvojila ekipa Rateče Planica.

Razglasitev smo pospremili z aplavzom, potem pa je beseda stekla ob kosilu, za kar so poskrbeli domači gostinci. Poveljalo predsednice upokojenskega društva Šalek na srečanje v septembru pomeni, da »gremo naprej«!

Priznanja Zveze društev upokojencev Slovenije ob 20-letnici delovanja programa Starejši za starejše

V organizaciji Zveze društev upokojencev Slovenije so od 12. do 13. junija 2024 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekali tradicionalni Dnevi medgeneracijskega sožitja z bogatim programom.



V imenu DU Žirovnica je zahvalo prevzela Vojka Legat. Foto arhiv ZDUS

V okviru prireditve je Zveza društev upokojencev Slovenije na srečanju prostovoljcev ob 20-letnici programa Starejši za starejše podelila zahvale in priznanja društvom upokojencev ter prostovoljkam



Udeleženci – skupinska

Organizacija tekmovanja je bila brezhibna. Čestitam vsem, še posebej predsedniku Zdravku!

Helena Madon

Izlet Društva upokojencev Žirovnica v »slovensko Toskano«

Izletniki našega društva upokojencev smo bili 6. junija na izletu v Goriških brdih, ki jim pravijo tudi »slovenska Toskana.«

Brda smo si ogledali na panoramski vožnji z več postanki. Razgledi so bili čudoviti, saj smo imeli srečo z lepim vremenom. Spoznali smo glavne znamenitosti Brd ter življenje in delo pomembnih osebnosti s tega območja.



Pri cerkvi v Vedrijanu. Foto Zdravko Malnar

Med vodenim ogledom smo se ustavili na »češnjah« pri sadjarju Jakončiču. Dodobra smo se najedli sladkih sadežev in z nakupom razveselili tudi sadjarja.

Pot nas je vodila naprej na Sveto Goro. Tu nas je pričakal pater Bogdan, ki nam je v prijetnem razpoloženju predstavil frančiškanski samostan, znano romarsko središče nad Novo Gorico. Ker v Brdih brez dobrega vina ne gre, smo obiskali še vinarja Erzetiča, kjer smo po pokušini lahko kupili tudi vino.

Preden smo se napotili proti domu, smo se ustavili na Domačiji Bizjak na okusnem kosilu. Tudi ta izlet so z dobrotami popestrili izletniki, ki so praznovali osebne praznike. Še enkrat vsem iskrene čestitke in hvala za prijetno druženje.

Besedilo in foto Zdravko Malnar

Voščili smo

V mesecu juniju smo v imenu Društva upokojencev Žirovnica našim članicam in članom poslali sedem voščilnic. Trije med nami so praznovali 90 in več let. Francka Žemva iz Žirovnice je praznovala 93 let, Anton Koselj iz Vrbe 92 in Leon Mesarič iz Smokuča 91 let. Vsem še enkrat iskrene čestitke.

Neža Pernuš

Ekskurzija v Logatec – rimski »Longatik«

Člani Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve – VSO smo se v soboto, 1. junija, odpeljali na ekskurzijo v Logatec in okolico.

Mesto Logatec leži na začetku osrednjeslovenske regije – Notranjske. Začetki tega zanimivega kraja z bogato zgodovino segajo celo v prazgodovino. V železni dobi so to območje med drugimi narodi naselili Kelti. Ti so se s prihodom Rimljanov romanizirali in priključili Rimskemu imperiju. V srednjem veku je bil kraj omenjen že okoli leta 1265, saj je predstavljal mejno območje med oglejskim patriarhom in teritorijem koroškega vojvode. Mesto, ki ga kot takega poznamo, je nastalo leta 1972 z združevanjem več naselij.



Pri obeležju v spomin na bojno akcijo TO Logatec

V času Jugoslavije je bila v Logatcu vojašnica, v kateri je domoval raketni oddelek. Tako kot povsod v Sloveniji so se tudi tukajšnji prebivalci srčno borili in ubranili mlado nastalo državo Slovenijo. Člani in članice smo si v sedanjih prostorih vojašnice ogledali Muzej osamosvojitve, ki ga zgledno vodi Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Logatec. Obiskali smo tudi obeležje, ki je postavljeno v spomin na bitko med enotami TO Logatec in oklepim bataljonom jugoslovanske armade.

Pot smo nadaljevali proti Podkrajju do prelaza Hrušica, »Ad Pirum«, na višini 858 m. Na tem mestu so Rimljani v času vladanja cesarja Augusta zgradili postojanko. Le-ta je varovala cesto, ki je na vzhod vodila skozi Ajdovščino proti Ogleju in osrednji Italiji, na zahod pa proti Emoni. Na tem prelazu se nahaja gostilna Stara pošta, kjer smo se okrepčali z okusnimi jedmi na žlico. Gostišče ima tudi muzej, ki obiskovalca z eksponati popelje v rimsko dobo.

Ob povratku smo se peljali skozi Napoleonov drevored, ki prav tako zaznamuje pomembno obdobje v zgodovini Logatca. Ustavili smo se še v Bistri in si ogledali Tehnični muzej. Polni zgodovinskih vtisov smo se domov vrnili pozno popoldne.

Dušan Konte



Policija svetuje

Vlomi v stanovanjske in počitniške hiše



Gorenjski policisti občankam in občanom svetujemo, da ste pozorni na neznane osebe, ki bi si ogledovale vaše stanovanjske hiše, stanovanja, počitniške objekte in okolico in bi se lahko pripravljale na izvršitev kaznivega ravnanja. Zapomnite si podatke o znamki in registrski tablici vozila in izgled sumljive osebe, saj ti podatki lahko bistveno pripomorejo k uspešni preiskavi kaznivega dejanja, in pokličite najbližjo policijsko postajo oz. vodjo policijskega okoliša. Le-ta je zlati most med policijo in občani v lokalni skupnosti. Seznam vodij policijskih okolišev na območju PU Kranj najdete na: <https://www.policija.si/o-slovenske-policije/organiziranost/policijske-uprave/pu-kranj/vpo-pu-kr>. V vseh interventnih primerih pa seveda takoj pokličite na številko 113. Policisti se odzovemo na vsak klic.

Tudi če od doma odidete le za krajši čas (v trgovino, na sprehod, obisk, itd.), poskrbite, da hiša ali stanovanje ne dajeta videza, da v njej/njem ni nikogar. Če ima vaša nepremičnina ograjo, senzorske luči, alarmno napravo, je še toliko varnejša. Primerno zavarujte tudi počitniške hiše, kjer se ne nahajate vsakodnevno. Vrednejših predmetov (nakit, denar, itd.) ne hranite prosto doma. Ob daljši odsotnosti prosite sosede, prijatelje, sorodnike za redno praznjenje pošte iz nabiralnika in občasne obhode. Več nasvetov na spletni strani Policije: <https://www.policija.si/svetujemo-ozavescamo/varnost-premozenja/vlomilci-in-tatovi-niso-na-dopustu-preventivni-nasveti-policije> in facebook strani PU Kranj <https://fb.watch/suxRRGRINL>

Vlomi v parkirane automobile

Gorenjski policisti občankam in občanom ter vsem obiskovalcem svetujemo, da vozila parkirate na osvetljenih parkiriščih ali krajih. Vozila zaklepajte, okna zapirajte in na vidnih mestih ne puščajte vrednejših predmetov. Svoje osebne predmete (torbice, denarnice, mobilne telefone, očala itd.) imejte vedno ob sebi, ne puščajte jih v vozilih brez nadzora. Če pride do vloma, takoj pokličite 113 in se ničesar ne dotikajte, da ne bi uničili sledov storilca. V denarnici ali ob kartici ne hranite PIN števil banknih kartic. Če zaznate posebnosti, npr. osebe, ki se nenavadno vedejo in si ogledujejo okolico vozila ter vzbujajo sum, da bodo izvršile kaznivo ravnanje, takoj pokličete najbližjo policijsko postajo, št. 113 ali anonimni telefon 080 1200. Več nasvetov najdete na spletni strani policije <https://www.policija.si/svetujemo-ozavescamo/varnost-premozenja/vlomi-v-vozila> in facebook strani PU Kranj <https://www.facebook.com/policijaKR/posts/pfbid0Hc3wh3a9W6epaK1R7J2e5Ny15DnoL3bB7fMme2UtHBC9BXk62gD4WvjUc-tDKRabwl>

Mijini recepti

Hitro pripravljena gibanica



Priprava sestavin po korakih

1. 3 jogurtove lončke
ostre moke, 2 jogurtova lončka sladkorja, 1 pecilni prašek
2. ½ kg skute, 1 kislá smetana, 1 jajce ščepec soli
3. 10 dag mletega maka, malo ruma
4. 5 naribanih jabolk, cimet
5. 10 dag mletih orehov, malo ruma
6. ½ litra sladke smetane, 2 jajci

Postopek

Moko, sladkor in pecilni prašek stresemo v posodo in dobro premešamo. Zmes razdelimo v pet posodic.

Pekač namažemo z margarino in ga potresemo z drobtinami.

Prvo posodico pripravljene zmesi enakomerno potresemo po pekaču. Vnaprej pripravljen nadev s skuto, smetano in jajcem enakomerno razdelimo po zmesi na pekaču.

Drugo posodico zmesi enakomerno potresemo po skutinem nadevu. Sledi posip z mletim makom, poškropimo z rumom in posujemo s tretjo posodico pripravljene zmesi. Nato enakomerno razdelimo jabolčni nadev z dodatkom cimeta.

Posujemo s četrto posodico pripravljene zmesi. Zadnja plast nadeva so mleti orehi, ki jih prav tako potresemo še z zadnjo posodico pripravljene zmesi. Na koncu pripravimo preliv iz smetane, v katero smo vtepli dve jajci.

Prelijemo in damo v pečico. Ko zgornja plast nekoliko zažrigne, gibanico prepikamo z vilicami. Pečemo 60 minut pri 170 °C.

Odpadki sodijo v zbirni center, ne v naravo

Kljub opozorilni tabli v Rebru nad Glenco ljudje v gozdu še vedno odlagajo vse mogoče odpadke, le-ti pa povzročajo težave živini. Domačini naprošamo vse občanke in občane, da odpadke vozijo v zbirni center, kamor sodijo.





Zdravi na pot

Letošnje poletje je poleg običajnih dopustov, ki vedno bolj segajo tudi precej dlje od naših sosednjih držav, prežeto tudi s številnimi športnimi dogodki. Tako na daljših kot na krajših potovanjih smo izpostavljeni drugačnim naravnim, klimatskim, higienskim, prometnim in zdravstvenim razmeram kot doma, zato je treba potovanje skrbno načrtovati in poskrbeti za zaščito svojega zdravja že pred potovanjem, na potovanju in tudi po vrnitvi.

Najpogostejše zdravstvene težave, ki nas lahko doletijo, so potovalna driska in slabost, okužbe dihal, okužbe kože, spolno prenosljive bolezni, bolezni, ki jih prenašajo komarji in drugi insekti, ugrizi in piki živali, poškodbe, višinska bolezen, težave zaradi časovnega zamika, sončne opekline in številne druge.

Med osnovne preventivne ukrepe za preprečevanje zdravstvenih težav na poti spadajo: zagotavljanje varne hrane in pijače, higiena rok, zaščita pred piki insektov, škodljivimi vplivi okolja in spolno prenosljivimi obolenji. Zelo enostaven higienski ukrep je čim pogostejše umivanje rok, kjer koli imamo na voljo toplo vodo in milo. Kjer ni čiste vode, uporabite mokre higienske robčke, lahko tudi razkužilo za roke.

Pri izboru hrane moramo biti pozorni, da je dobro pečena, kuhana ali ocvrta in pravkar pripravljena. Varno je tudi uživanje suhe hrane (krekerji, kruh). Sadje in zelenjavo uživamo termično obdelano ali tisto, ki jo lahko sami olupimo, razbijemo ali razrežemo s čistim nožem in čistimi rokami. Izogibamo se uživanju »mlačne hrane«, neprekuhanega mleka, mlečnih izdelkov in sla-

ščic, sladoledov ter raznih omak, prelivov, narezkov, ki stojijo na sobni temperaturi. Prav tako ne priporočamo uživanja surovih rib in morskih sadežev (školjk). Upoštevacmo pravilo »Skuhaj, speci, olup ali ne jej«. Pijemo ustekleničeno vodo in pijače (originalno zaprte) ter jim ne dodajamo ledu, varni so tudi prekuhani/prevreti vroči napitki. V komunalno neurejenih okoljih si tudi zobe umivamo z ustekleničeno ali prekuhano vodo. Če ni možnosti za ustekleničeno vodo, jo pred uživanjem dobro prekuhamo.

V primeru potovalne driske poskrbimo za ustrezno nadomeščanje izgubljenih tekočin in elektrolitov. Najprimernejša je uporaba že pripravljenih rehidracijskih praškov in raztopin, če tega ni na voljo, lahko oralno rehidracijsko tekočino pripravimo tudi sami. V liter prekuhane vode vmešamo 4 čajne žličke sladkorja ter polovico čajne žličke soli ter dodamo sok pomaranče. Z drisko zgubljaajo običajno naravno črevesno floro nadomestimo z jemanjem probiotikov, ki jih brez recepta kupimo v lekarni.

Potnik se mora zavedati, da je njegovo zdravje med bivanjem v neki državi v veliki meri odvisno od njega samega. V območnih enotah NIJZ po Sloveniji delujejo ambulate za potnike, namenjene posvetu o zdravstveni zaščiti za določeno potovanje. Kontakti in podrobni urniki ambulant so objavljeni na spletni strani NIJZ. Pred potovanji si uredite zdravstveno zavarovanje. V Evropi vam osnovne zdravstvene storitve in nujno medicinsko pomoč zagotavlja veljavna evropska kartica zdravstvenega zavarovanja, za ostale destinacije je zelo priporočljivo imeti enega komercialnih turističnih zavarovanj.

Ksenija Noč, mag. zdr. nege

KMETIJA PRNIKAR
Iz Triglavskega narodnega parka

Poletje je tu in žar sezona je v polnem zamahu.
Na voljo mladi sir z različnimi okusi,
primeren za peko na žaru.

Naše izdelke lahko
kupite v Trgovini
Gregor v Mostah.
Oprto tudi v nedeljah
in ob praznikih.

Vulco PNEVMATIKE
PLATIŠČA
HITRI SERVIS

VULKANIZERSTVO ŽEMLJA

**SERVIS IN POLNJENJE
KLIMATSKIH NAPRAV**

Žemlja Janez ml. s.p.
Zabreznica 20a, 4274 Žirovnica
M 041 641 197 T 04 580 21 74
Z vami že od leta 1987

GOODYEAR DUNLOP FULDA Sava



25. pohod na Stol

V soboto, 22. junija, je potekal tradicionalni pohod na Stol ob spominskem dnevu Občine Žirovnica. Na najvišji vrh občine se je podalo 51 pohodnikov.



»Borisova skupina« pri Prešernovi koči



Najmlajši udeleženec pohoda – osemletni Žan Šivic iz Most

Pohod na Stol Planinsko društvo Žirovnica v sodelovanju z Občino Žirovnica neprekinjeno prireja od ustanovitve samostojne občine. Tudi tokrat so pohodniki v zgodnjem jutru štartali z Žirovniške planine, se večinoma vzpeli po Žirovniški poti čez Prižnico, v Prešernovi koči žigosali kartončke, in se vrnili po konjski poti, mimo Finžgarjeve skale in čez Zatreško planino. V Prešernovi koči se je letošnja poletna sezona pričela že 8. junija, odprte planinske kočice, predvsem v

bližini osvojenega vrha, pa se pohodnik vedno razveseli. Manj navdihujoči so bili to soboto razgledi, saj je bilo ozračje motno zaradi saharskega peska. Ob povratku je vse pohodniki na Žirovniški planini čakal ričet, vsi so prejeli tudi spominske majice. Za varnost na poti so poleg vodnikov PD Žirovnica skrbeli člani GRS Radovljica.



Na Poti spomina – pri obeležju borki Julki Jensterle

Obenem s pohodom na Stol je potekal prav tako že tradicionalni pohod po Poti spomina v organizaciji ZB za vrednote NOB občine Žirovnica. Skupina pohodnikov je obšla spominska obeležja iz NOB v dolini Završnice in okolici. Spominu na padle so se poklonili s cvetovi. Tudi udeleženci pohoda po Poti spomina so pot sklenili z malico na Žirovniški planini.

Polona Kus

Zakaj je Finžgarjeva skala Finžgarjeva?

Med velikonočnimi počitnicami leta 1912 se je profesor geografije, jamar in drenovec dr. Josip Cerkl, kljub svarilom domačinov, da je vreme slabo, s skupino sedmih študentov odpravil na Stol. Tisto metrov pod Prešernovo kočico se je zgodila nesreča, v kateri je dr. Cerkl izgubil življenje. Skupino je spremljal tudi učitelj Pavel Kunaver, prav tako drenovec in jamar, ki je v knjigi *Moje steze* kasneje zapisal, da so na pot odšli že zvečer, saj so na gori želeli videti sončni vzhod. Še prej pa so se oglasili pri Kuntu ... »Oglasili smo se še pri »Kuntu« v Selu ter povedali, kam gremo. Dijaki so veselo peli: »Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo!« Dr. Cerkl res ni prišel več nazaj ... In če jaz ne bi v temi in viharju vedel točno, kje je kočica – bi morda še kdo manjkal.«

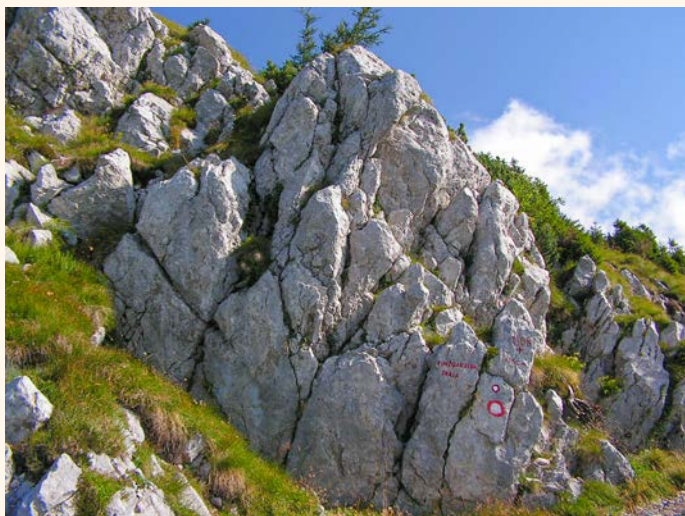


Reševanje dijakov iz Prešernove kočice 5. aprila 1912 (Gorenjski muzej)

Potem ko je dr. Cerkl zdrsnilo, je Kunaver prestrašene 16- in 17-letne dijakke mukoma spravil do Prešernove kočice: »V kočico sem vlomil s cepinom skozi okno, napol otrple fante kakor polena potisnil v notranjost na varno, pod odeje,« sam pa odšel po pomoč.«

Jože Vidic s Sela je o nesreči poročal ... »4. aprila 1912 je s Stola v Žirovnico pritekel znani planinec Pavel Kunaver z novico, da se je na poti na goro ponesrečil dr. Josip Cerkl, v Prešernovi koči pa čaka na pomoč še sedem ljubljanskih študentov. Zvečer je prispela iz Ljubljane reševalna ekipa, ki so jo sestavljali člani SPD, oficirji in vojaki. Na postaji sta jih pričakala izvrstna vodnika: kmečki sin Janez Žemlja - Čut iz Žirovnice in mizar Janez Finžgar iz Zatreznice. Vojaki in planinci so se povezali v navezo, toda vodnika sta to odklonila. Bilo ju je sram, da bi ju na vrvi vodili na vrh Stola. Ko so prišli pod Čelom v hudo strmino, je Finžgarju spodrsnilo. Na ostrem ledu se je lovil z golimi rokami. Čez nekatere skale je zaradi velike hitrosti kar zaplaval po zraku. Ustavil se je šele 60 m niže, se dvignil in sam odšel do Zatreške planine. »Čez tisto skalo sem poletel

kot zdaj smučarji čez skakalnico», je kasneje pripovedoval. »Ko sem ozdravel, sem odšel na Stol in nanjo z rdečimi črkami napisal FINŽGAR – 1912. leta, kot nekakšno zadoščenje in Bogu v zahvalo, da sem ostal živ.« (Dnevnik, 1966)



Finžgarjeva skala ob Zabreški ali konjski poti na Stol

Nesreča Josipa Cerka je bila povod, da je Slovensko planinsko društvo 16. junija 1912 v Kranjski Gori ustanovilo prvo slovensko »rešilno postajo«, ki predstavlja začetek današnje Gorske reševalne službe Slovenije.

Polona Kus

Svizec – zaspanec na Stolu

Alpski svizci (*Marmota marmot*) glodavci iz družine veveric živijo v združbah, svoja domovanja pa imajo v rovih med skalami na prisojnih pobočjih. Okrog 50 centimetrov veliki in do 6 kilogramov teži sesalci živijo na nadmorski višini nad 1200 metrov v Alpah in Karavankah. Aktivni so podnevi in jih najlaže zaznamo, ko vrstnike na vsiljivca opozorijo z glasnim svarilnim žvižgom. V rove med skalami nanosijo suho travo, kjer bodo zimo prebili v spanju, ki traja lahko več kot pol leta. Med hibernacijo se jim znižata srčni utrip in telesna temperatura, upočasni se dihanje. Ko temperatura okolja doseže 20 stopinj, nenasitni jedci pridejo na plano, saj si morajo zagotoviti debelo plast tolšče kot zalogo za naslednjo zimo.



Poletje je pravi čas za opazovanje svizcev.

Besedilo in foto Boris Kozinc

Juliana Trail v vaseh pod Stolom



Žirovnica

Juliana Trail, daljinska pohodniška pot speljana okoli Julijskih Alp, poteka večinoma po obstoječih poteh skozi manjše vasi in kraje, tudi skozi vasi pod Stolom.

Daljinska pot, dolga 267 km, je razdeljena na 16 dnevnih etap, vsaka obsega od 18 do 25 km. Prva etapa štarta v Kranjski Gori, a na krožno pot lahko vstopamo na poljubnih točkah. Pot je bila odprta leta 2019, odtlej število pohodnikov, ki se jo odločijo prehoditi, vsako leto narašča. Obiskovalce, med njimi pogosto tujce, ki sledijo rumenim usmerjevalnim tablicam z logotipom JA (Julian Alps), srečujemo tudi v naših vaseh. Skozi občino Žirovnica vodi 3. etapa poti, Jesenice–Begunje, dolga 16,6 km. V našo občino vstopi v Kavčkah, se vzpne in prečka cesto Radovljica–Jesenice, vodi mimo obeležja talcem v Mostah do Čopove rojstne hiše in nato poteka po Poti kulturne dediščine do razgledne točke nad Smokučem, kjer se odcepi proti Sankaški koči in nato čez Petra spusti v Begunje.



Juliana Trail v 267 km obkroži Julijske Alpe

Pohodniki si na poti lahko pomagajo s tiskanim žepnim vodnikom, elektronskim vodnikom na platformi OutdoorActive ali brezplačno spletno aplikacijo Juliana Trail. Vse možnosti vsebujejo ključne podatke o znamenitostih na poti, prenočiščih, gostinski ponudbi, javnem prevozu in zemljevide. Na poti skozi Žirovnico obiskovalce tako povabijo k obisku muzejskih hiš, pregrade HE Moste, Janševega čebelnjaka in Plečnikovega spomenika na Breznici. Tiskani vodniki so na voljo v info centrih na območju Julijskih Alp, v Žirovnici ga dobite na sedežu Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica, in v spletnih trgovinah.

Osnovnemu krogu s 16 etapami so leta 2021 dodali še 4 etape in 60 km v smeri Goriških brd in na poti namestili 24 žigov (na 3. etapi se nahaja pri Janševem čebelnjaku in Sankaški koči), ki jih lahko zbirate v dnevniku žigov, priloženem tiskanemu vodniku.

Koordinator poti Juliana Trail v občini Žirovnica je Zavod za turizem in kulturo Žirovnica, za označitev poti skrbi Planinsko društvo Žirovnica.

Polona Kus



Za šolarje počitnice, za skakalce začetek nove sezone

Začele so se zaslužene šolske počitnice, za skakalce pa to pomeni, da se lahko še bolj posvetijo treningom in pridobivanju forme za prihajajoča tekmovanja v jesenskem času.

V začetku junija smo v našem skakalnem centru v Glenci organizirali tradicionalni piknik, ki je namenjen spoznavanju novih in starih članov. Druženje izkoristimo za sproščene pogovore, za katere v natrpanem vsakdanu marsikdaj zmanjka časa.

Naši skakalci so počitnice začeli s pripravami v letovišču Pinea v Novigradu. Spremljala sta jih trenerja Matic in Štefan. Dnevne aktivnosti na njihovem urniku so bile: plavanje, tek, nogomet, košarka, družabne igre ...



Skakalci na pripravah v Pinei

V tem času se je odvijalo več tekmovanj:

- Pokal Tržiča: 1. mesto Ula Končnik in Bine Kolar, 2. mesto Vid Klobasa, 3. mesto Matevž Otrin, 4. mesto Nace Aleš, 7. mesto Lovro Resman
- Pokal Argeta Velenje: 18. mesto Bine Kolar, 20. mesto Ambrož Peternel
- Alpe Adria Tržič: 4. mesto Mina Sol Šenk Mihevc, 6. mesto Miha Jan, 9. mesto Marcel Žebovec, 10. mesto Bono Potočnik, 13. mesto Sara Sinobad.
- Pokal Argeta Mostec: 2. mesto Bine Kolar, 6. mesto Jan Rožič
- Pokal Argeta Mislinja: 6. mesto Maj Pagon, 11. mesto Ambrož Peternel, 14. mesto Nik Heberle, 23. mesto Aljaž Zupan
- Pokal Argeta Kranj: 4. mesto Nik Heberle, 19. mesto Maj Pagon, 28. mesto Ambrož Peternel, 29. mesto Aljaž Zupan

Vsem članom čestitamo!

Spremljate nas lahko tudi na naši Facebook strani. Otroke, ki bi želeli postati del naše skakalne ekipe, vabimo, da se nam ob ponedeljkih, sredah in petkih med 17.30 in 19.00 pridružijo v Glenci. Za več informacij pokličete Lotrič Matica, telefon 040 647 567. Veselimo se vašega obiska!

Anja Končnik, SSD Stol Žirovnica

Kolesarska sezona na vrhuncu



Pozitivna energija v Kolesarskem klubu Završnica je na višku, tako kot je na vrhuncu kolesarska sezona.



Blaž Kavčič

Dirke v vseh disciplinah so v polnem teku. V mesecu maju se je v Kamniku odvijala dirka XCO C1 Kamnik, na kateri je bila zelo močna mednarodna konkurenca. Blaž Kavčič je dosegel 8. mesto v kategoriji Elite, Pina Šiler pa 4. mesto v kategoriji U 17. Sezona v olimpijskem krosu se je nadaljevala z dirko v Kotečniku (XCO Ketcug), kjer sta bila zopet zelo uspešna Blaž Kavčič s 4. mestom v kategoriji ELITE in Pina Šiler z 2. mestom v kategoriji U17, nato pa je sledila še dirka XC C1 v Kočevju. Blaž Kavčič se je preizkusil tudi na dirki XCO Alpago v Italiji, kjer je dosegel odlično 23. mesto. Velja poudariti, da se vseh dirk pridno in s športnim entuziazmom udeležujejo tudi Urban Zupan (U19), Nejc Petač (U17), David Nastran (Amater), Klemen Petač (Master 2), Niko Pristavec (U 13), Erik Jemc (U 13), Jakob Grilc (U 13), Ema Korošec Janušič (U 13), Jan Justin (U 11), Matic Kučan (U 11) ter brata Ravnihar Ted (U 11) in Tit (U 13), ki ravno tako dosegajo odlične rezultate.



Anže Kofjač

mesto, izredno izkazala na državnem prvenstvu na Dolenjskem (Enduro Gorjanci), kjer sta na stopničkah stala Maks Struna (2. mesto) in Juš Ažman (3. mesto). Tudi na drugi letošnji dirki slovenskega pokala v spustu **20chocolate Downhill Cup in 33. državnega prvenstva Slovenije, ki se je odvijala v Kranjski gori, je Kolesarski klub Završnica pustil svoj pečat, in sicer z odličnim drugim mestom Anžeta Kofjača.**

Ne glede na rezultate, ki so zavdanja vredni, je vendarle največji uspeh kluba povezanost otrok, ki kvalitetno preživljajo čas z gibanjem na prostem. Zato vabimo vse, ki jim kolesarstvo predstavlja sprostitve in uživajo v dobri družbi, da se nam pridružijo.

Jana Novak

Aktivne počitnice 2024 (12. 8.–16. 8. 2024)



Poletje, čas brezskrbnih počitnic in čas da otroci aktivno uživajo v prostem času, ki jim ga med šolskimi obveznostmi vedno bolj primanjkuje. Konec šolskih počitnic lahko preživite športno na aktivnih počitnicah TVD Partizan-a.

V letošnjem poletju društvo TVD Partizan Žirovnica organizira 5-dnevno aktivno preživljanje počitnic za otroke od 1. do 5. razreda. Cilj je aktivno in kakovostno preživljanje prostega časa v naravi, spodbujanje športa kot vrednote in pomembnega dejavnika vzgoje ter zdravega življenjskega sloga. Z različnimi športno-ustvarjalno obarvanimi vsebinami bomo spodbujali socializacijo in pozitiven odnos do športa. Spoznali bomo različne športne igre, naravo, zabavali pa se bomo tudi ob ustvarjalnih delavnicah in kopanju. Dejavnosti, prilagojene starosti otrok, potekajo v Rekreativnem parku Završnica in na lokacijah v okolici.



Program se vsak dan začne med 8.00 in 8.30 in zaključuje med 15.00 in 15.30. Otroci dobijo zajtrk oziroma malico in kosilo, potrebujejo primerno športno

opremo. Na počitnicah lahko sodelujejo tudi otroci stanujoči izven občine Žirovnica. Podrobne informacije, vključno s cenami in prijavnico bodo objavljene na spletni strani TVD Partizan Žirovnica in facebook profilu TVD Partizan Žirovnica, lahko pa me kontaktirate na številko: 041 489 490 (Timotej Rajgelj) ali na mail: timy.rajgelj@gmail.com

Timotej Rajgelj, TVD Partizan Žirovnica

Plezalno pred poletjem

Pred pravim začetkom poletja smo bili lenivci dejavni na tekmovanjih za Zahodno ligo in Državno prvenstvo, pred koncem plezalne sezone pa smo si privoščili še mega gugalnico na domači steni, okusen sladoled ter se odpravili na dva plezalna tabora.



Letošnjo sezono Zahodne lige smo zaključili konec maja s težavnostno tekmo na zunanji steni Plezalnega centra Ljubljana. Rezultatsko velja izpostaviti 3. mesto Eve Bukovec in 7. mesto Julije Kikelj v kategoriji starejših deklic in 2. mesto Lare Reš v kategoriji kadetinj. V skupni razvrstitvi Zahodne lige smo na balvanskih in težavnostnih tekmah dosegli precej lepe rezultate. Izpostavljamo samo nekaj najbolj odmevnih rezultatov: Luka Stevanovič, mlajši dečki, 7. mesto, Eva Bukovec, starejše deklice, 5. mesto, Julija Kikelj, starejše deklice, 6. mesto, Lara Reš, kadetinj, 2. mesto, Lukas Kalan, kadeti, 8. mesto.

Isti vikend je poleg zaključka Zahodne lige potekala še prva

tekma Državnega prvenstva v Slovenski Bistrici. Stena novega in hkrati največjega plezalnega centra v Sloveniji je izjemna, postavljalci pa so z lepimi smermi pripravili odlično tekmovalno vzdušje. V soboto je v kategoriji kadetov nastopal Jaka Reš, ki je po uvrstitvi v finale dosegel končno 5. mesto, v nedeljo pa je v kategoriji mlajših dečkov nastopal Luka Stevanovič in po odličnem plezanju v obeh smereh zanesljivo dosegel 1. mesto.



Zbrana lenivska ekipa na taboru v Bohinju. Foto Timotej Rajgelj

Tekmovalno smo nadaljevali v disciplini balvanskega plezanja na ljubljanski Bolder Sceni, kjer si je Luka Stevanovič z odličnim plezanjem zanesljivo priboril 1. mesto v kategoriji mlajših dečkov. V lenivski zasedbi so bili še Julija Kikelj, ki je dosegla 27. mesto, Eva Bukovec, 18. mesto in Jaka Reš 10. mesto.

Do konca junija sta sledili še dve tekmi. Težavnostna v Kopru, kjer sta nastopala Jaka in Luka ter dosegla končno 7. in 9. mesto ter balvanska na Logu, kjer so nastopali Luka, Julija in Eva ter dosegli 5., 23. in 27. mesto.

Ob koncu plezalnega leta smo za vse člane pripravili zaključek v plezalnem stilu. V Dvorani pod Stolom smo se najbolj pogumni pozabavali na mega gugalnici, prav vsi pa smo se posladkali s sladoledom. Da pa je bil zaključek plezalne sezone res pravi, pa smo se odpravili še na dva plezalna tabora. Z mlajšimi člani smo raziskovali plezališča v bohinjski dolini, s starejšimi pa smo se odpravili v štajersko plezalno meko – Kotečnik. Na taborih smo preplezali lepo število smeri, med njimi tudi kakšno težko, izurili smo se v postavljanju šotorov in kuhanju pravih lenivskih specialitet, se družili ob igranju skupinskih športnih in družabnih iger, ob koncu pa nismo pozabili tudi na pomivanje posode.

Začetek šolskih počitnic je za večino članov prinesel plezalni premor, za nekatere do sredine septembra, za napredni skupini pa do konca julija. Za našega člana mladinske reprezentance, Jaka Reša poletnega premora ni, saj ga čaka naporen urnik treningov, priprav in udeležba na mednarodnih tekmah. Držimo pesti za čim boljše nastope in dobro plezalno formo.

Ob koncu se v imenu celotne ekipe Plezalnega kluba Žirovnica zahvaljujem prav vsem otrokom za še eno izjemno plezalno sezono, staršem pa za zaupanje. Seveda ne smemo pozabiti tudi na pridne in predane trenerje in trenerke, ki so vedno poskrbeli za varne in kar se da zanimive vadbe. Ponovno se vidimo v sredini septembra. Za vse ažurne informacije smo dosegljivi preko Facebook strani PK Žirovnica ali preko kontakta: pkzirovnica@gmail.com ali timy.rajgelj@gmail.com. Užijte poletje!

Za PK Žirovnica Timotej Rajgelj



						AVTOR: BOŠTJAN OVSENEK	VEDA O OČESU IN OČESNIH BOLEZNH	PREVERJA- NJE ZNANJA NA UNI- VERZI	KRAJ NA KOČEVSKEM	SKRAJNI DEL POLOTOKA	VERDIJEVA OPERA	UMRLI AMERIŠKI PEVEC REED	NAŠA IGRALKA KACJAN	SKUPEK SKAL	BEVKOVA POVEST
						OTRPLOST, ODREVE- NELOST									
						KONTROLNA NALOGA									
						SLOVENSKI FILOZOF (ANDREJ)				POLNILO ZA COKOLADE IN BONBONE PROSTOR ZA VRATI					
						LUŽA, MLAKA						AM. BOKS. LEGENDA (MOHAMED) PRIPADNIK STOIKOV			
						IVANA KOBILCA FRANČOSKI DEPARTMA (ALENCON)			BISTVO V FILOZOFIJI				16. IN 4. ČRKA		
									ENAKO- VREDNOST				NAŠA IGRALKA KRALJ		
															EMA KLINEC
NOVICE	POBOTANJE	IRONIČEN PISATELJ	NULA	VZPETINA ZEMELJ- SKEGA POVRŠJA	IZVRTANA LUKNJA REKA V SVICI IN FRANCIJI						SLIKARSKA TEHNIKA MESTO ANGELOV V ZDA				
SOČASNOST										OBMEJNI KRAJ NA KOBAR- SKEM ZADNJIČA					
FLANŠA, PRIROB- NICA								NA HITRO IZDELANA SKICA VRATA V PLOTU						POTOMER	POMLADNI MESEC
KRAJ V SPODNJI SOŠKI DOLINI						ČEŠKI PISATELJ JIRASEK DROBEČ SNOVI						CIGAN AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC RUSSELL			
ALFRED NOBEL			AM. PEVKA JOANI VZHODNO- SLOVANSKI BOG				VODNA PREGRADA IZ KOLOV EDO GROM								
HRVAŠKI OTOK NA ODPRTEM MORJU				SEATOV MODEL VOZILA	ŽABJI ZAROD					NATAŠA URBANČIČ			OTON JUGOVEC OČAK PIRENJEV (3404 m)		
PRIPRAVA ZA DIHANJE POD VODO									ZAGREB V SR. VEKU BRAZILSKA NOGOMET- NA LEGENDA						DELEŽ ODPLAČILA, OBROK
NOVICE	SOPROG	JAMA S FOSILJI V PIRENEJH OČE					MESTO V ZAHODNI NIGERJI	UMRLI NAŠ ŽUŽKO- SLOVEC (EGON) 24 UR							
AFRIŠKA DRŽAVA (RABAT)						VZOR	ALBERTO TOMBA					SEDMA GRŠKA ČRKA SASA PAVČEK			
SLOVENSKI PESNIK ŽUPANČIČ					STREL IZ BRZO- STRELKE					LJUBITELJ VSEGA LEPEGA					
ORODJE ZA ŽAGANJE					GLAVNO MESTO GRČIJE					SEME, TROS					

AKVALUNGA: dihalna priprava za pod vodo, **ERNANI:** Verdijeva opera, **ORNE:** francoski departma, **ESTAKADA:** vodna pregrada iz kolov

Geslo: **KAŠART FESTIVAL ZA VSE OKUSE**

1. Marjan Valentinčič, Zabreznica
2. Nuša Marolt, Breznica
3. Silva Pintar, Breg

Nagrade prejmete na sedežu Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica v Čopovi rojstni hiši.

NAGRADNA KRIŽANKA

Geslo križanke pošljite do 15. avgusta 2024 na naslov
Novice občine Žirovnica, Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica.

**Nagrade podarja Planinsko društvo Žirovnica –
Dom pri izviru Završnice.**

1. nagrada: Enolončnica + grmada Zelenica
2. nagrada: Enolončnica
3. nagrada: Grmada Zelenica



ZOBNA PROTETIKA MEKINA

1990

STRIPYDENT, d.o.o.,
Žirovnica, Moste 77a
www.STRIPYDENT.si

Delovni čas zobne ordinacije:
po naročilu

Delovni čas zobotehničnega laboratorija:
od ponedeljka do petka od 7. - 15. ure

Informacije in naročanje po tel.:
Samo Mekina, 04 580 12 59, 041 676 827

UGODNO
ZANESLJIVO
BREZ ČAKANJA

GOBA® Hericium erinaceus
100% slovensko in ekološko

GOBA®

Hrana za nevrone

Klinično dokazano
delovanje

Aktivacija
imunskega
sistema

20 let razvoja
in raziskav

Izboljšuje
kognitivne
spodobnosti

100% slovenski

Proti težavam prebavil

Izdelki GOBA® so naprodaj v trgovinah Sanolabor, BIO
trgovina Dobra volja, Lekarna Mlaka Kranj, Trgovina Meta
Radovljica, ter drugih specializiranih trgovinah z zdravo
prehrano in na naši spletni strani www.goba.eu

✉ orders@goba.eu 📍 www.goba.eu ☎ 030 666 969

RESTAVRACIJA MANU



TELEČJI
BIFTEK

16 €

NAROBE
"KREMŠNITA"

7 €



BURGER Z
OCVRTIM
SIROM

11,80 €



OCVRT
TOMAHAWK
STEAK

16 €



OD 10,50€
DO 15,50 €

NAPOLITANSKE
PICE



MOSTE 101, 4274 ŽIROVNICA

Valvasorjev dom pod Stolom

Odprto vsak dan od 8^h do 21^h

SLASTNA PONUDBA DOMAČIH DOBROT

iz našega lonca in peči

SPREJEMAMO ZAKLJUČENE DRUŽBE

- mesne jedi
- štruklji, žganci...
- enolončnice
- domače sladice
- domač kruh



T: 031 645 196 • **E:** janez.muzan@gmail.com **f** Valvasorjev dom pod Stolom



PEUGEOT NOVI 3008 HIBRID



- Do 20 % prihranka pri gorivu
- 50 % mestne vožnje na električni pogon
- Novi i-Cockpit z 21-inčnim panoramskim zaslonom
- Obvezno in kasko zavarovanje za 1 €

5 LET
JAMSTVA



peugeot.si

PEUGEOT priporoča TotalEnergies. Poraba v kombiniranem načinu vožnje po WLTP ciklu: od 0 do 7,6 l/100 km. Izpuh CO₂: od 0 do 173 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Vrednost specifične emisije dušikovih oksidov NOx: od 0 do 0,0282 g/km. Emisije trdnih delcev: od 0 do 0,00031 g/km. Število delcev: od 0 do 0,04. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Primer informativnega izračuna finančnega leasinga Peugeot Financiranja za vozilo Peugeot 3008 ALLURE 1.2 HIBRID 136 €6.4 100 / 136 6 st. samodejni e-DCT - mesečno odplačevanje; maloprodajna cena z DDV in vključenim bonusom (v ceni je obračunanih 1.000 EUR popusta v primeru financiranja Peugeot – pod pogojem vsaj 24 mesečne dobe financiranja) je 32.650 EUR; mesečni obrok je 329 EUR pri pologu v višini 10.050 EUR in ročnosti 96 mesecev; višina pologa je pri akciji omejena od 10 % do 50 %, doba financiranja je vezana na ročnost od 24 mesecev do 96 mesecev; DDV je obračunan v obrokih EOM na dan 09. 05. 2024 znaša 9,22 % in se spremeni, če se spremeni elementi izračuna; izračun temelji na osnovi fiksne obrestne mere s skupno letno obrestno mero 8,1%; financirana vrednost 22.600 EUR; skupni znesek za plačilo 41.056 EUR; stranka (fizična oseba) v primeru Peugeot Financiranja prejme tudi obvezno in avtomobilsko kasko zavarovanje za 1 EUR za prvo leto pri Zavarovalnici Sava; stranka (pravna oseba) v primeru Peugeot Financiranja prejme tudi kasko zavarovanje za 1 EUR za prvo leto, kjer pa si Peugeot Financiranje pridržuje pravico do izbire zavarovalnice. Za podrobnosti o ponudbi se obrnite na vašega prodajalca vozil Peugeot.

AVTO PARTNER d.o.o., Cesta železarjev 27, 4270 Jesenice, tel. 04 583 66 60